

Stockholms Sæloblad.

Lördagen den 6 Februarii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Sælobladet No 4.)

At allt för mycket lius skadar wår syn.

Såuru mycket nytta liuset med sig påfver, skadar thet likwål ögat, när thet till för stor myckenhet faller in uti thet, och förskämmer ögnebinnan, at hon obruklig warder. Swadan och thenna regel såsom en grundfanning uti Optiquen blifwit antagen: Allt för mycket lius skadar wår syn.

Thet är en, genom dagliga förfarenheten, öfwer allt tunnig worden sak, at så man med öppna ögon länge skadar uppå solen eller ser stint på et brinnande lius, eller hwad eld hållt wara kan, som giffwer något starkt sten i rån sig, känner man en sweda i ögonen, och warder synen så förfwagad, at man på en lång stund intet redigt se kan. Orsaken härill hder man föla uti ögnebinnans struktur, samt the många uti ögonen infallande liusets strålar. Ut strålaena, så wida the of en wls materia äfwen som andra kroppar bestå, hafwa sin rörelse, är i Anmärkningen wid then föregående Beträffelsen förmått, hwaraf följer, at the äfwin äro mågtige, at sätta andra förekommande ting i rörelse, så thetas påstötande kraft ej öfwerminnes af then motstående. (vis inertia kallad) Detta hae Hartshäcker genom äffwliga anstälte försök drifwit och infört uti sina Conjectures Physiques, som 1706 uti Amsterdam utkomne äro, hwarom Herr Edhimmig i sin wackra tractat, kallad Versuch einer Gründlichen Erläuterung der merkwürdigsten Begebenheiten in der Natur pag. 253 seqq. förmåter. Heer Hartshäcker tog et brän-glas, och uti foco eller brän-puncten lade han en hand eller göpning sand, så han blif warse, at solstrålaena genom sin förenig och skänning på brän-puncten, efter förtugängen refraction i brän-glasstet, icke allenast satte sandkornen i rörelse, utan strödde them bit och bit, lika som the af et håttigt stromwäder lastade blifwit. Han gjorde äfwen samma försök med en stålspäder, hwilken han satte i brän-puncten, så hon rödde sig starkt, kastande sig

bit och tit. Et dyllte försök anstälte äfwen Herr Homburg uti Frankrike, hwarom han lemnade in sin berättelse in för Wetenskaps Academien i Paris. Han tog en Amiant, hwilken är en eldfast sten, som uti elden ingen förändring till sin materia undergår, lade honom på et glöddande tohl, satte sedan altsammans uti brän-puncten af et brän-glas, så han fick se, at then af solstrålaena fullkomligen wändes om. Här utaf ser man, at solstrålaena som genom brän-glasstet concentrerade warda, både tunna anses, och hafwa samma wärkan som et wäder, som både selt är i rörelse, som och kan andra ting i full rörelse sätta, så the thes anstötande ej tillräckligt motstånd göra kunna. Som nu solstrålaena wid öfwan nämde anstälte försök, genom brän-glasstet warda tillhoppa dragne, blifwa the och uti wårt öga wid thetas infallande, genom the många wätskor, såsom watten = Christall = och Glas = wätskan, af hwilka ögat består, både refriingerade och sedermera concentrerade på ögnebinnan. När nu solstrålaena till allt för stor ymnighet falla in i ögat, och genom öfwan nämde wätskor blifwa sammadragne, och på ögnebinnan ställe, är klart, at the göra på henne en starkare anstöt, ju flera och tätare the äro: emedan the ena kroppens håstiga, eller mindre håstiga anstöt på the andra, härdörer dels af then anstötande kroppens håstiga rörelse, dels och af thes densitet och storlek. Thenna solstrålaenas genom ögats wätskor, lika som et brän-glas concentrerade anstöt på ögnebinnan, måtte hos henne hafwa samma wärkan, som wid the öfwan anförde försöken, på sanden och ståden; nemligen, at the förorsaka både en rörelse och utskelning i thenna ögnebinnan. Så wida på henne ser en sensation eller känning, nemligen wid seltwa serendet, måste hon förut i någon lindrig naturlig grad wara utspänd; men sälla för många liusa strålar på henne, warda the sina tråkar och sensstrångar, af hwilka thetta nätet är sammansatt för mycket utspända, och the lätteligen till en så hög grad, at the antingen sönderbrista, eller mista all sin Esasthet, såsom thet ser med en tarmsträng, hwilken för mycket spänd warder, hwarigenom ögnebinnan al-

Deles hämd warde, så at hon wid sendet, sedermera ej kan göra sin tillbörliga tjänst. Öbrutat är nu lätt at finna orsaken, hvar för sig man känner en sveda i ögat, så det wändes directe mot solen och allenast et ögnablick mot henne stån. Ly wid en sådan ögats stråkning emot solen, falla långt mera strålar in i ögat, än så det står Oblique emot henne, hwadan och ögnebinnan warde i den händelsen mera utspänd, hwilken starkare utspänning förorsakar hos oss en sådan sensation, som kallas sweda. De naturkunrige hafwa anmärkt, at både klåda och sweda härdrå af en och samma naturliga orsak, fast the äro af en hel stridig natur, nemligen af nerwetnads stråkning. Så länge the fina sensstrångarna i kroppen äro til en måttelig grad utspände, känner man en luttande ödnidjelse uti kroppens känse-wärklig (Organis sensatilis) Man så the öke i allt för hög grad utspände blifwa, förorsakas öbrutat en sweda, warande således sweda och klåda ifrån hwarandra åtskilde, endast uti olika grader af sensstrångarnas utspänning. Så länge nu ögnebinnan af medelmättig myckenhet af strålar utspännes, kännes inga sweda, utan så den af för många för mycket utspännes, och kan lätteligen så öbrutas.

At allt för starkt lys förbländar våra ögon, at the intet se.

Öfuset är wät thet egentliga medlet, hwarigenom wi kunna se, och thet gör alla ting för oss synliga; dock om thet til allt för stor myckenhet faller in i ögat, förbländar thet oss, at wi nästan ingen ting se kunna.

Här wid wil nödigt wara, at öfraförstå tillse, huru thet sigår wid den sensation, som kallas syn eller seende, och på hwad sätt wät öga se the föreliggande ting. Ögats ögnad och förändrings delar äro uti then öfver delen och anmärkingen til then Retrodeltion, som handlade om solens förstråkning uti Camera obscura, upräknade, och kunna således thet igenfinnas. Dock om thet trenne så kallade wätfor i ögat, nemligen wattu, Christall och Glas-wätfor, ligger in i ögnabinnan, retina eller nätet kallad, och thet egentligen gör thet ögnad, som uti the öfwer hwarandra gående fibrer, lifnar et nät. Uppå thetta nätet eller ögnebinnan wälas en liten bild af the synliga tingen, genom the infallande solstrålar, hwilka förut hafwa undergått afbrytning både i wattu-Christall och Glas-wätforerna. Öfremot tiena icke-flex och Corneo, som äro sina vinnor uti ögats fremre del, til förstråkning och et förmodande i ögat, at thet kan iustomligen lifna en med konst, med gield kamrate (Camera obscura).

Meteorologiske Observationer.

Jan.	Sl. 8. f. m.				Sl. 2. e. m.				Sl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
30 b	25:61	3.0.	O.	2 mult.	25:61	1.0.	O.	1 mult.	25:65	1.0.	1 mult.	
31 c	25:74	2.0.	W.	1 flart.	25:74	1.0.	W.	1 flart.	25:70	C.	1 mult.	
1	25:64	1.0.	SW.	1 mult.	25:70	1.0.	SW.	1 indgl.	25:88	1.0.	1 mult.	
2	26: 0	1.0.	W.	1 dimba.	26: 0	1.0.	W.	1 mult.	26: 2	0.	1 mult.	
3	26: 5	0.	W.	1 mult.	26: 8	0.	W.	1 mult.	26: 4	1.0.	1 mult.	
4	25:92	1.0.	NW.	2 mult.	25:86	1.0.	NW.	1 flart.	25:75	0.	1 mult.	
5	25:67	1.0.	W.	1 flart.	25:67	0.	W.	1 flart.	25:72	2.0.	2 flart.	

Den 2 Första Dw. N. 5. f. m.

ANNO 1762 d. 6 Februarii.

Politie-och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Baton Schwedin och Magister Brinckman, log. i huset N:o 37 wid Wadstufwugatan på Norrmalm. — Cornet Stålhans, Frederic Lintman och Håraas-Höfdingen Lindlöf, log. på Sällsten i Stockholms Stot. — Diver-Adjut. von Spängen, log. i Kopparslag. Feiss' hus wid Jeertorget. — Håraas-Höfdingen Noos, log. i huset N:o 73 wid Wästerlång gatan. — Lieutenant Härd, log. i huset N:o 35 wid Wästerlång gatan. — Lieutnanterne Wäse i från Boven log. i huset N:o 79 wid Swartmangatan. — Lieutn. Kottick, Corneterna Aminoff och Ekstubbé från Finland, log. i huset N:o 86 wid Blåneholmen. — Lieutn. Gyllenpamp, log. i huset N:o 26 wid Smedgatan. — General Major Adlerfeldt, log. i huset N:o 35 wid Carduans gatan. — Bruts Instr. Wäl från Ustland, log. i huset N:o 112 wid lilla Nygatan. — Lieutn. Eljebjelke, Fenditkarne Carl och Hind. Eljebjelke, samt Under-Officeraren von Wulfschmidt. Cornet von Pölsen, log. i huset N:o 119 wid stora Nygatan. — Cornet Uggala, samt Sergeant Uggala från Finland, log. i Kopparslagarens Jernströms hus wid Drottninge gatan. — Fendric Swinhuswud och Adjutant Wälsfeldt från Finland, log. i huset N:o 1 wid gamla Rådhuswun.

I Stockholm äro från den 29 Januarii till den 5 Februarii födde: 20 Gåfverar, 13 Flickbarn, 12 Par Wigde, samt begagnade 20 gamla Personer och 23 Barn. (O) Utmärker at ingen Födteckning från den Födteckningen infommit.

De gamle Personer äro döde: 3 af Brödsstula, 4 af Slag, 1 af Hettstigstula, 6 af Lungjot, 3 af Alderdom, 1 af Warnsbörd, 1 af Wattusot, 1 af Skrande stula, 1 af Wenerst stula. De 23 Barnen äro döde: 1 af Brödsstula, 15 af Slag, 2 af Hettstig stula, 3 af Dangstigen stula, 1 af Koppor, 1 af Lungjot.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Ederhandlaren Fuberseds Enka. — 2 Barn. — (St. Clara) Enkan Christina Persdotters 21 år gl. — Enkan Christina Wahlberg. — Zimmerman Eric Myrberg 67 år gl. — 5 Barn. — (St. Jacob) Ingeniuren Jonas Rosen. — Kuffen Mich. Burgmister. — (Ridargh.) (O) (Tylka Förl.) 2 Barn. — (St. Maria) Coopwacere Capitain Jeremias Holmbergs Hustru. — Handelsman Daniel Hedenström. — Enkan Dorotea Hallberg. — Stråddare Enkan Magdalena Krook. — Tobaks Spinnaren Peter Weijers Hustru. — 5 Barn. — (Catharina) Instrument makare Hustrun Maria Eija Wahlberg. — Handelsman Hindrick Wehelin. — Enkan Christina Anders dotter 60 år gl. — Hustru Anna Thomae dotter. — 6 Barn. — (Kongsholmen) (O) (Ladugårsland.) 1 Barn. — (St. Olof) 1 Barn. — (St. Johannes) Honsmakaren Franz Wikströms Hustru. — Enkan Maria Stöberg 94 år gl. — 1 Barn. — (Barnhuset) — (Skepph.) (O) (Danviks Förl.) Spinnerkan Anna Miltzsch. — (Liewiske Regimentet) 1 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.) Murgeslös Enkan Wrica Stadig 65 år gl. — Afflicadade Gardis Soldaten Arwid Blåberg 69 år gl.

Utskillige Kungjörer

Artz Obsteckisch Professoren Schulz, boende i huset N:o 126 på stora nygatan, ärnar den 15:de Februarii kl. emellan 12 och 1, börja sina offentliga föreläsningar uti Warn-föreläsningssalssalen för Medicin och Chirurgi, och nästa dag eller den 16:de wid samma tima, för dem som willa hörswa Jordgummor.

En Jagt af Kuru bygd på klint om 11 Swära Löfvers dräckt med alla des tillhörigheter är till Salu; underrättelse sås af Wackmålaren Stöpling wid Kongl. Cancelliet, och kan bestas mit emot Victualie-wägen wid Skrostbron.

En af Anders Willehelms Hamberg utafwen Ansignation til Kaswertmans ordres at af Anders Wlonastedt i Stockholm betalas stor 500 dal. Kopp-mt. med Kaswertmans endocement in blanco är för råttä ägaren i förledne Carlstrad marknad förkommen; den som om samma Ansignation hafwer någon lundskap behagade sådant antingen hos Wlonastedt i Stockholm, eller hos

Pamberg i Götteboka gifwa tillenna, emedan ingen utan råtta ågaten sig af den samma bettina kan, hållt han för detta wederbördigen til Indsen blifwit förbuden.

Den 2 Martii Kommer uti Jablu Lands: Cancellie uppå Auction at försållas en tredie del af Hoggil Stångstens Brut uti flera Kopparbergs Låhn, Wåstra Bergslagen och Norberkes Sockn, samt lika stor andel af Vidrånbytte Masugn uti Grangårdes Sockn, med allt hwad till förenämde andelar hörer, och utaf seaml. Joh. Friedr. Von Lobes Afswingar til des Borgmästere aftrödt år, samt blifwit värderat til 146064 Dal. 8 öre R:mt; kunnande de som åro bugoda så närmare underättelse af selswa värderings Instrumentet, som är at tilgå så wäl uti bemålte Lands: Cancellie, som hos Hof: Secretæren Hindström uti des hus N:o 47 wid Stortorget.

Som Rusbådaaren Gustaf Koopman, hwilken varit ågare af Pehrs halfwa Skatte Rusbåda i Malmby, Helsing Sockn, Borgå Härad och Nylands Låhn brågit, fort för des i Februarii Månad nåsli. År timade dö, til des Stius: Någ Eric Ellund bortgiffwit och testamenterat all des lösa och fasta Egendom; Alltså och emedan icke kunnogt år, om bemålte Koopman några Afswingar i Rifet haft, eller hwarest de kunna wisas; to gifwes sådant härmed allmänt tillåna, på det at den, som tiltroe sig hafwa skal sagde Testamente at kåndea, må hafwa tillfälle sig å behdlig ort at anmäla.

Frånstt idnirglas, Gips, Wau, Kalk, Salt, diverse fetter Bomulls- och Lingorn, Tagel, Tueliska hwita sådes- bönor och andra ordinaire bönor, Caffebönor, Manna- grön, hwita Handlin, Rosolja, Spanst Snus, Carduspapper, med mera, finnes hos Ludvig Herpel på Göttegatan och St. Catarina's Fattighus.

En Kefande åfundat at byra en Gat med 2:ne Kamrar; hwatom närmare underättelse årbåges af Wackmästaren Forsberg wid Kongl. Commeter Collegio.

Til nästa sabrdag kommer huset N:o 89 i Staden och Kofmästare gränden at utbyras, som är tienligt til närings skåle och små hushåld; Eskaleres år uti Bryggerie- wårket wid nya Kongsholms bron, och uti huset N:o 129 wid Osterlånggatan, samt uti husen N:o 115. 116. 117. wid Horns-gatan åtkillige stöere och mindre husrum samt Wagnsbus at byra.

Den nya Swenska Mercurius för Januarii Månad, är nu sårdig; Deruti finnes följande Accensjoner: 1.) Afhandling om Ursprunget til Nyåbrögåswore och til den seden; at man tager hatten eller mösan af sig, då man hållae in. 2.) Utdrag af Religion's Stadgar utur Lagman Juslens Samling. 3.) Innehållt af de Skeiter, som blifwit wårlade, angående de nya Aps- ihelen i Stockholm. 4.) Om några rara gamla Böcker. 5.) Utdrag af fransöskå Samtal om Adelsmäns upfostran. 6.) Undersökning af den Frågan; Om goda Änglar funkom kunna bestå människor? 7.) Förteckning på de år 1761. i Swerige tryckte böcker och skrifter. 8.) Lärda Nyheter. 9.) Politiska Nyheter. 10.) Märkwärddiga händelser. Prenumeration på denna Månads skrifer emottages med 12 dal. Kopp:mt. för hela året, uti Wolsådan i nya Rådhuset wid Riddarhuset; hwarest åsken emottages Prenumeration til Martii Månads böcker på Rambachs Prædicationer öfwer Guds Råd om Människornas salighet, med 21 dal. Kopparmynt.

Febuarii. Månads TAXA.

Hwarest följande Persedlar försållas i Stockholm, Anno 1762.		Kp:mt
Bröd til et bre R:mt hde wåga.		En Kanna godt Dubbelt öbl 1 dal. 8 öer.
Hwetebröd med mjölk bakat 1 och 1 fiend. Lod.		En Kanna Enkelt öbl " " " 20
Dito utan mjölk bakat 1 och 1 halst Lod.		En Kanna godt Swag öbl " " " 12
Strådt Någ bröd 3 och 1 fiend Lod.		En Kanna Göt Mjöl " " " 28
Dito ostkrådt bröd 5 och 1 halst Lod.	R:mt	En Mardt Fåstt Öre Stut: eller Dwi-ge-Ribbi " " " 18
Et Fat Dubbelt öbl " " " 50: —		En Mardt Hel eller Half-god giddd Kalk " " " 30
Dito En Tunna " " " 39: —		En Mardt Framfierding dito " " " 28
Et Fat Enkelt öbl " " " 24: —		En Mardt Waffierding dito " " " 1
En Tunna Dito " " " 20: —		En Mardt Fåstt " " " 16
Et Fat Swagöbl " " " 15: —		Goda Driks Lam sålles styck 12, 13, 14, 15
En Tunna Dito " " " 12: —		
En Tunna Spisöbl " " " 2: 16	a 16 daler.	

Inkommande Spannemåls prisen hafwa nåsli. Månad varit: Hwete 56. 54. 52. dal. Råg 38. 36. dal. Korn 43. 41. dal. Wlandsådd 35. 32. dal. Håfra 32. 30. dal. Erre 54. 51. 48. dal.

Af Kongl. Tryckeriet år utkommit:

Kongl. Maj:ts och Rikens Swera Hof: Råtes Bref, huru försållas hde med Underättelse hällne Manafatning och sårdte utslag öfwer lågeremål emellan Syfkom Barn. Dat. den 22 Jan. 1762.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 13 Februarii 1762.

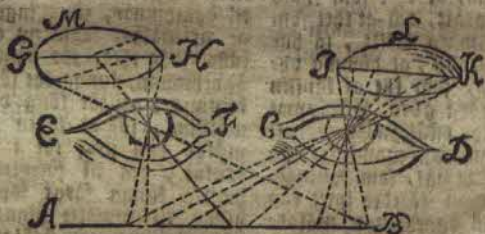
Lärda Saker, och Kôn.

(Se Helobladet N:o 5.)

At alt för starkt lius förbländar våra ögon, at the intet se.

Är nu et ting såde för våra ögon, bliffwer thet för oss synligt, på thet sättet, at ifrån hwar och en punkt af thet, faller liusa strålar in i ögat, hvilka på ögneshinnan stanna, och thet föreställes then punkten af hwar och en stråle, ifrån hvilken han bliffwer reflecterad, som af närstående figur nogare ses kan.

Om till Exempel linien AB, stodo för våra ögon EG och ED, falla ifrån hwar och en punkt uti samma linea AB liusa strålar

på ögneshinnorna GMH och JES; then strålan som faller ifrån yttersta punkten A går genom ögats CD runda öppning, til punkten K på ögneshinnan JES, then strålan som ifrån samma lineas andra yttersta punkt B faller, går igenom samma runda öppning eller Ögneshinn (pupilla oculi) och på samma ögneshinna formerar punkten J. På samma sätt sker med alla the öfriga punkterna, uti linien AB, som ligger emellan ände punkterna A och B, at the på ögneshinnan JES afmåta alla punkter, som äro emellan J och K. Likaledes afbildas the hno linien AB på then andra ögneshinnan GMH. Punkten A, faller in genom öppningen i ögat EG och på ögneshinnan GMH medelst strålen AD afmålat punkten H, och på samma sätt punkten B genom strålen BE uti punkten S på ögneshinnan GMH,

så väl som the öfriga punkterna uti linien AB, hvilka allsamman afmålas uti linien GH på samma ögneshinna. Ströxt bal om thesa ögneshinnor sitta the så kallade Nervi Optici eller syn-strångarna hvilka med then ena ändan äro fastade wid Ögneshinnorna, och med then andra suta sig uppe i Cerebro eller stora hjernan, hvilken är et hemvist för all vår tänka och utvägetes sinnen, ifrån hvilken och alla nervor, medelst hwilkas vibration vi se, lusta, böra, smaka, känna, hafwa sit ursprung. Så snart nu the, ifrån the synliga tingen insällande strålar, röra wid ögneshinnorna, och uppå them måla the för ögat följande ting, sker uti them äfwen en liten rörelse, hwarigenom Nervi Optici, som wid thesa pianor

fastade äro med then ena ändan, som tillförene är förmått, bliffwa något sträkt och rödre, och igenom thesas strålning, förorsakas en känslan i stora hjernan, i spennerbet i then så kallade glandula pineali. Under thet, at en sådan känsla förorsakas i hjernan, föreställas thesa, på ögne hinnorna målade bilder för själen, til hwilkens tjenst, the utvägetes sinnen af then Allwisse Sjaparen inrättade äro, hvilken och följder the, ifrån the synliga tingen, reflecterade strålar, tillbata til thesa ting, och ser them på thet stället the stå, af hvilka thes utan dylika bilder på ögneshinnorna genom solstrålarna målade äro. Ty hwar theta intet stedd, skulle icke allenast the för ögat Tommande tingen, synas förwänd, samt stå up och nedder; utan

alla ting skulle föreställa sig dubble: emedan
 thet, som i thet synliga tinget står till höger, fö-
 reställas i the på ögnebinnorna målade bilder till
 vänster, och tvärt om. Likaledes thet, som i thet
 för ögat stående objecto, står öfverst, föreställs
 i bilden på ögnebinnan nedre, och tvärt om,
 hwilket tydligen ses kan i en Camera obscura, i
 hwilken en människa föreställs med fötterna up
 och hufvudet neder. Ebreutan, som wi hafwom
 twenne ögon, och således twenne ögnebinnor,
 wärder äfwen en bild på hwartdera binnan må-
 lad, och i följte thetas, en dubbel bild af allt thet
 som ses. Men som wi nu se all ting i then ställ-
 ning, som thet för ögat står, rätt och intet för-
 wändt, enkelt och intet dubbelt, fast the, på ög-
 nebinnorna målade bilder, äro både förwända
 och dubbla, är klart, at själen, som ifrån so-
 nings-wärket ingalunda får uteslutas, måtte
 följa the ifrån objectis eller synliga tingens re-
 flecterade strålar tillbaka till them, och i samma
 strålar, se then punkten till höger, som står till
 höger, then punkten äfwan till, som äfwan till
 står, och så wroter. Och fast än ifrån punkten
 A uti linien A B på twenne strålar A H och A K,
 then ena till then högre ögnebinnan, then andra
 till then vänstra; kan dock själen intet se mera,
 än en punkt uti A, id hon följer thesa strålar
 tillbaka ifrån punkterna K och H: emedan these
 strålar löpa tillhoppa i bemäkt. punkt; Därför
 några lärde stå i the tankar, at man wärligen
 ser all ting upwändt, och jämwäl dubbelt; men
 utaf thet, at man all ifrån barndomen lærer af
 försäreheten medelst känslan, at thet som synes
 up och nederwändt, står uprätt, och at thet som
 synes dubbelt, finnes dock wara enkelt, så har
 själen th. eigenom fädt en wana, at edamma ob-
 jecta så wisa sig för synen, som the af känslan
 wärligen funnit them böra göra. Här emot
 kunde wäl inwändas, at the ofslåliga Creatur, se
 rätt så wäl, som människan, fast man intet kan
 tillägga them någon öfrenustig själ, som synings-
 wärket förrättar, och at man således intet kan
 öfrenimma, hwartil the på ögnebinnan målade
 bilder siena, om själen wid synings-wärket gör
 thet öfrenämsta. Till thet förra swaras, at fast
 man ingalunda får tillägga the öfrenustiga
 Creatur någon öfrenustig själ, måtte likwäl i
 thesas hierna wara något, som wid synings-
 wärket hos them gör thet samma, som själen
 hos oss. Hwartil the på ögnebinnan målade bil-
 der wid spne-wärket siena, är af thet för-
 stående klart, nmligen, under thet the på be-
 målte hinna, af the ankommande strålar för-

70
 wäras, upwäcka the genom Nretros opticos en kän-
 sla i hierna, och gifwa själen anledning, at i-
 genom thesa inkomne strålar se the för ögat
 stående ting. Ebreutan bör och theta wäl be-
 swarandet emot thet första inkastet tilläggas; at
 om intet hos Creaturen wore, som wid spne-
 wärket gjorde samma kinst, som själen hos oss,
 skulle the först se all ting dubbelt, efter äfwen på
 hwartdera af thesas twenne ögnebinnor en bild
 of thet synliga tinget målas, lika som hos oss.
 Äfwenwäl skulle thet och i annor händelse se all ting
 förwändt samt up och ner: emedan alla bilder,
 på ögnebinnan målade, stå afwaga, af hwilka
 tingenterna delen är sannolik, och således trolig.
 Härwid hafwom wi än ytterligare at märko, i
 hwilka händelse wi aldeles intet kunna se thet
 för ögat stående tinget, och id wi fuller se thet;
 men skumt och dunkelt. Om wi följa se en ting
 tydligen, jordras i synnet, at solstrålarne som
 falla ifrån hwar och en punkt af thet synliga
 tinget, intet med hwarannan falla tillhoppa och
 sammansladdade bliwa, utan at hwar och en
 stråle afmålar then punkt på ögnebinnan, ifrån
 hwilken han uti thet, för ögat stående tinget,
 faller; Som och, at ögnebinnan står uti en me-
 delmätig distans ifrån then så kallade Christall-
 wättskan, uti hwilken solstrålarne öfrenämsta af-
 brytning ser, sedan the kommit in i ögat: id
 om ögnebinnan står för långt ifrån samma wätts-
 ska, kunna the strålar, som efter afbrytningen
 uti ögats wättskor böra löpa tillhoppa på ögne-
 binnan, och thet måla then synliga bilden, för-
 enas och löpa tillsammans, för än the hinna fram
 till ögnebinnan, så at ingen bild kommer på henn-
 ne at målas. Om nu all för många strålar
 falla ifrån thet, för ögat stående tinget, in på
 ögnebinnan, kunna the så utspänna henne, at hon
 kommer i all för lång distans ifrån Christall-
 wättskan, så at ingen tydlig bild på henne
 målas kan utaf the i Christall-wättskan af-
 brutne, och till förening dirigerade strålar,
 hwilka kunna förut löpa tillhoppa, innan the
 hinna till bemälte hinna, eller och kunna the
 all för många strålarne, som falla ifrån
 hwar och en Punkt uti thet för ögat
 stående tinget, under någon och steswa
 afbrytningen, så blandas tillhoppa med
 hwarandra, at the på ögnebinnan intet
 tydligen kunna afmåla then punkt, ifrån hwil-
 ken the kommit. I thesa händelse kan man
 antingen aldeles intet se et object, eller ärmis-
 sone, om man thet ser, är thet ganfka oftydligt,
 och knapt ifrån andra ting skiljas kan.

ANNO 1762 d. 13 Februarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Feb.	Kl. 8: f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
6 b	25:20	o.	W.	2 flart.	25:9	3.ö.	W.	1 flart.	24:87	o.	2 flart.	
7 o	24:60	1.u.	NW.	2 Snd.	24:69	1.u.	NW.	1 flart.	24:77	1.u.	1 flart.	
8 c	24:58	7.u.	W.	1 flart.	24:98	5.u.	W.	1 flart.	24:95	8.u.	- mult.	
9 e	24:95	9.u.	NW.	1 flart.	24:95	6.u.	NW.	1 flart.	24:95	8.u.	- flart.	
10 f	24:85	9.u.	N.	- flart.	24:85	4.u.	N.	1 Snd.	24:85	4.u.	1 mult.	
11 g	24:77	6.u.	NO.	- Snd.	24:79	o.	NO.	- Snd.	24:99	9.u.	- flart.	
12 p	25:10	12.u.	NW.	- flart.	25:18	9.u.	NW.	- flart.	25:23	9.u.	- mult.	

Den 8 Julimåne Kl. 9. t. m.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Rottmäst. Baron Wonde, log. i huset N:o 37 wid Regeringsgatan. — Capitaine Kagg, Lieutn. Siffwerdium och Cornet Hård, log. i huset N:o 112 wid lilla Nygatan. — Cap. pl. inerne Duallits och Wagar, log. i huset N:o 23 wid Smedgatan. — Cornet Ahlborn ifrån Wästmanland, log. i huset N:o 75 wid Swartmangatan. — Lieutn. Hård, log. i huset N:o 29 wid Wästerlånggatan. — Liquid. Commis. Hefelius, log. på Källaren Sweriges Wann. — Rådman Berg ifrån Ålsterund, log. i huset N:o 5 wid Stufven. — Ingenieur Wetterstedt ifrån Drebro och Nils Märentson ifrån Skåne, log. på Källaren Holländska Dybn. — Capit. De Geer ifrån Österaidland, log. i huset N:o 37 wid Regeringsgatan. — Cancellisten Enroth och Fiscal Dahlman ifrån Skåne log. i huset N:o 87 wid Kopparträdgården. — Handelsbohållarne Lefke och Melin, log. i huset N:o 13 wid Hornsgatan.

I Stockholm äro ifrån den 5 Februarii till den 12 dito födde: 27 Gåsbarn, 22 Gllkebarn, 9 Par Wigde, samt begrafne 20 gamla Personer och 18 Barn. (o) Utmärker at Ingen Företning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Kallbrand, 4 af Alderdem, 5 af Lungrot, 1 af Slag, 2 af Hettisigfuta, 1 af Feiseln, 2 i Barnsbörd, 1 af Darglwin siuta, 1 af Grässa, 1 af Mattande siuta. De 18 Barnen äro döde: 6 af Slag, 1 af Stenpaktion, 1 af Lungrot, 4 af Bröstsifuta, 2 af Darglwin siuta, 1 af Hettisig siuta.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Rottmästaren Nils Swendensfrenska. — Glomafaren Hindric Ahlberg 73 år gl. — Handels Betienten Josef Gardberg. — (St. Clara) Rådmanen Magnus Hus Enke Fru Anna Maria Petri 72 år gl. — Enten Elisabeth Swern 73 år gl. — Sidhjutaren Petter Råfner. — 1 Barn. — (St. Jacob) Glömdaren Pabl. — Jungfru Sara Maria Pabl. — (Ridareh.) (o) (Tyska Förl.) 1 Barn. — (St. Maria) Coopwardie Capitain Jeremias Holmbergs Hustru. — Sidenwäware Gesällen Petter Gransfeldt. — Wistteuren Olof Ehnström. — Fabriques Mästaren Pblip Sidbets Hustru. — 1 Barn. — (Catharina) Separations Wacken Johan Sten. — Brandwackten Petter Fredmarck. — Enkan Brita Widgren 70 år gl. — 5 Barn. — (Kongsholmen) Pigan Brita Mattsdotter. — 2 Barn. — (Ladugårsländ.) Betienten wid Kongl. Rikset Jöns Klungberg. — Sidmans Enkan Christina Ekerman 84 år gl. — Timmerman Swen Lennbergs Hustru. — 5 Barn. — (St. Olof) (o) (St. Johannes) 3 Barn. — (Barn-huset) (o) (Skeph.) Midnaren Petter Höggberg. — (Danviks Förl.) (o) Lewiske Regimentet) (o) (Sabbatsbergs Fattighus.)

Utsållige Kungörelser

En med rött ulltuen schagg klädd förflig dimertäckti Wagn är till salu; hwarom under tesse iås uti Skriftrådmare Bodan wid Silpebron, i hörnet af 3 Kongars gränd.

Södra Dolerie och Wärgnings Compagniet låter kundgöra, at emedan flere delen af Skieps per Joh. Peters laddning uti Snau-Skeppet Friheten kallad, kommen från Amsterdam, bestit neras til Stockholm, men kort för Tull emellan Warberg och Falkenberg råfat strand, beside af skyldgods som utge wänet blifwit uptagit och bärgat, och torde wid längre liggande uti Packhusen snart fördräfwas. Fördenkul är nödigt, at en hwar besræctare eller Godsägare på samma sätt som en del redan gjort, behagade skondsammast först sig med fullmäktig här på orten, til godsels värderande och förauctionerande.

Extra god nyligen inkommen Caviar, finnes för billigt pris til salu på stora nygatan, dett kryddboden är i huset N:o 10.

Utmed Stads: Gården äro 2:ne meublerade Kamrar 3:ne trappor up at hyra, på wicka alle Månad, med eller utan spisning; widare underrättelse fås uti Lovöls: boden mit emot Woffhuset.

Hwarshanda Trågårdstrån, som enligt Kongl. tillåttse frambringas wid den af Hor: Secretararen Bergnebe anlagde Trå-Plantage, såsom mera lämpelige til vårt Climat än de utländ: ske, och redan i några år i anseende til deras godhet wunnit approbation, som och för det å dem warande lindriga pris, försäljes nu som förra åkten på wanligt ställe uti andra huset ifrån St. Clara wästra kyrkogårds port.

Uti det Grefl. Brabekka huset på Riddareholmen, finnes et partie sprängd gråsten til salu, och gifwes underrättelse om quantiteten och priset hos Cammiceraren Raht, boinde uti huset N:o 99 på stora Trågårdsgatan uppå norremalm.

Hos Paul Dellwik i Stockholm med flera uti Landsorkerna, finnes ännu oförsälda Lottor til Carlscrona Lotteriets 4:de dragning a 1 Dal. 16 öre R:mt.

Stads: Wäskaren Sam. Hierpe har i ombud at försälja et wäl inrättat Brygg: Bränn: och Mält: wäsk, belägit på norremalm, hwilket och kan til någon Fabrique nyttos. Jemwäl en på Södermalm belägen anseelig Stenhus bygnad, som är tienlig för Fabricques Jolere. Äfwen och på Ladugårds landet en Mahlgård, med dertill hörlig Trågård och Lobaks: plantage.

Uti huset N:o 74 på Swartman gatan, fins en Lwin möbl med 36 Bobiner til salu.

Wid Horns gatan och tredje gränden uti huset N:o 38, är en Gatubod med kökare och 2:ne wånings rum at hyra 3 underrättelse fås i samma hus.

Södra Dolerie och Wärgnings Compagniet, kundgör härmedelt, at emedan af Skiepparen Antbon Jesper Strömbergs nära wid Falkenberg strandade Fäbryg, kallat La Blæ de Rouen, afslåligt Gods blifwit bärgat, hwortil ännu ingen ågote sig enmält, det behagade en hwar som med samma Fäbryg medhaft något Gods, antingen sielf eller genom laga Ombud sig infinna, så mycket skondsammare, som det bärgade Godset är utte wänet uptagit, och behöwret tilson, ju förr det hler.

Uti et hus på Horns gatan är en wåning tienlig til Fabrique at hyra nästkommande Påst, hwarom underrättelse fås hos Kryddtrådmare Joh. Dahlgren wid fornhamn.

Hos Sadelmakaren Edsmart på Holländare gatan wid hötorget, finnes 2:ne fl. Kappslådar til löps för billigt pris.

De som i orterne åstunda at blifwa tiende med correspondence, underrättelses meddelande, och i andre måt, kunna så sit ndje genom anmodan uti bref til Lorents Wicksström i Stockholm, allenast, at adressen til dem behörigen utärtes.

Uti det så kallade Södermalaren Hårds hus N:o 32 på norremalm och Malmstills gatan, äro kall och wagnsrum, jemte soderhus, hwaruti och kappslådar kan rymmas, at hyra på Månad eller wicktal; om priset fås underrättelse i samma hus en trappa up.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Kundgörelse och Påbud, huru med Brännewins Bränningen til Husbehof och Salu samt afgiften iörsföre, med mera, tills widare kommer at förhållas. Dat. den 5 Febr. 1762.

Kongl. Stotts Cancelliets Kundgörelse om Besiktning och Capations Munskringar Compagnie:wis wid Kongl. Lif:Regementet. Dat. den 10 Febr.

Dito, Om Wälsman som sig undanhållit wid första Södermanlands Compagnie. Dat. den 10 Febr.

Dito, Om Hus:Försäkringarnes erläggande i wisja Termine til Brand-och Försäkrings Contoret här i Stockholm. Dat. den 23 Januarij.

Riksdags: Tidningen N:o 55.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 20 Februarii 1762.

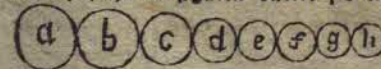
Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No 6.)

At Ljusets styrka aftager i en wif proportion efter thes distants ifrån Solen.

Ljuset, som ifrån Solen utflyter, baswer intet alltid samma styrka och skarhet, utan ju längre thet kommer ifrån Solen, ju swagare blifwer thet.

Någre naturkunnige påstå, thet Ljusets materia är intet annat, än thet, som man eljest kallat then fina himmels-luften, hwilken består af gångha fina och små runda kulor, som äga en Elasticitets kraft. At the äro af en rund figur, bewises af theas reflectioner eller tilbaka stödnings kraft: ty om en rund kula kastas emot en wägg, stötes hon alltid under samma vinkel ifrån wäggen tillbaka, som hon på honom stööt. Emedan nu Ljusets materia, som faller på något för ögat stående ting, ifrån thet samma stötes in i ögat, och thet afsnålar på ögnepinnan en liten bild af thet synliga tinget; måste thetta Ljusets ämne bestå af sådana runda kulor, hwilka äga en sådan reflectionskraft, som the Mechaniske Grundfanningarna tillägga then eunda figuren. Med en sådan materia eller himmels-luft är nu hela then ofanteliga widd uppfild, som är så wäl emellan solen och jorden, som oc emellan alla the hfriga himmelska kropparna och wår jord, samt them emellan. Mår nu eloen, af hwilken solen består, och är i en ständig och för os obegriplig hastig rörelse, röder wid thenna fina himmels-luftens små kulor, sättas the medelst thetta andrandet uti rörelse, så then ena röder then andra, efter hand och successiue, til thes the afsemanman äro i rörelse, som ligga emellan solen och ögat, som af följande figuren bättre ses kan. Man

 yone =
 rar nu
 at den
 lilla kulan a wore närmast in til solen, och blef-
 wor af thes hastiga flamma anstöt, så at hon
 kom i rörelse, stötte hon med thet samma på
 then, närmast in til henne liggande kulan b,
 hon åter på kulan c och så vidare, efter hand,

alt in til then fösta, som här kallas h, samt poneras ligga närmast in til ögat. Igenom thetta anstötandet, som här successiue sker, sättas fuller alla kulorna i rörelse; men ej i lika grad: emedan kulan a inter med lika kraft kom stöta an på kulan b, som hon af then hastiga solens flamma anstöt warder: ty then kraft och impetion, som then första kulan a har fått af Solens anstötande flam, måste uti tvenne delar sönderdelas; med then ena delen af thenna kraften röder hon sig själv, men then andra delen meddelar hon then in til sig närmast liggande kulan b hwarigenom hon sättes i rörelse. Hwaraf nödwändigt följer, at kulan a inter kan med så stor kraft stöta an på kulan b, som Solens hastiga låga har använt på hennes anstötande. Med ännu mindre kraft måtte kulan b stöta an på kulan c, hon åter på kulan d, och så vidare tager thenna kraften och hastiga rörelsen af i en wif proportion, så at thenna anstötningens kraften blifwer aldraming wid kulan h, som ligger ögat aldrandärmast. At Ljuset på thetta sättet, genom then fina, och af runda subtila kulor, bestående himmels-luftens successiua rörelse til os kommer, har Herr Hugenius biudit til at bewisa, Genom en rad af små swarwade runda kulor, af hwilka, så han röder på then aldrastörsta, följde sedermera, medelst theas Elasticitet, en rörelse uti alla the andra, alt in til then aldröptörsta. Hwadon han, så wäl som Herr Wolf påstå, at Ljuset, som malar the synliga tingen på wår ögnepinna, är intet någon materia, som flyter utur Solen och fixstjernorne, och kommer omedelbart til wår ögon, utan förrättar thenna sensation i wårt öga, genom then fina himmels-luften, som är emellan Solen och fixstjernorne, samt wår jord, åter med it ord, upplyser alla rum emellan the stora wärldens kroppar, hwilken fina himmels-luft, then utur Solen flytande materia anstötter, och bymedelst sätter i en successiua rörelse. The påstå, at om Ljuset wore en materia, som utstöt ifrån Solen, och kommo omedelbart til os på jorden, så skulle thet intet snart förwinna, så Wranan wid the totala Solens förörelsker henne för wåra ögon hel och hållet beträcker: ty i samma ögnablick förwinnes thet, som är garsenheten

läret, utan, säga the, skulle åtminstone the liu-
set, som wore efter thes Solens betäcknings
punkt af Månan, nedan för Månan lika fullt
och obehindrat komma till oss, så at vi åtmin-
stone en secund minut eller mera, efter momen-
tum conjunctionis solis et lunæ, skulle hafwa
lyst, hvilket the påstå intet se kunna. Men
thet synes, som bäremot kunde swaras, at i
fall liuset wore intet annat än himmels-lu-
stens successiue rörelse, som härdeer af the el-
dens anstötande, som af Solen utspiter, kunde
thenna rörelsen i himmels-luften, som wore
nedan för Månan, lika fullt se, fast Månan
betäckte Solens kropp hel och hällen, åtminstone
en secund minut eller något mera theerster, se-
dan momentum conjunctionis solis et lunæ, el-
ter förändringsens första ögnablick insö, til thes
then rörelsen i himla-luften stannade, som be-
gynnes näst för Solens betäckande af Månan.
Dy thet synes intet kunna nekas, at icke thet liu-
set, som är nedan för Månan och på vägen
at komma till oss, antingen thet: så är en af
Solen utspytande materia, eller en af samma
materia i rörelse försatt himmels-lust, måtte
obehindrat komma till oss, så wida thet redan
gådt thet rum förbi, på hvilket Månan wid
Solens förändrings hene aldelest betäcker,
och synes thet skälet således intet vara så kraf-
tigt till at bewisa, thet liuset intet är någon
utur Solen flytande materia, som til oss ome-
delbart kommer: Widare påstå the och, at om
liuset wore en utaf Solen utspytande materia,
som til oss omedelbart kommo, skulle thet, på
the ifrån Solen mera afståse rum, finnas til
större öfverflöd: emedan thet, som genom ut-
spytande af en kropp sig utbredes, på afståsne
arter allt mer och mer tilltager, ju längre utspy-
mandet warar. Men som Herr Wolf i sin Phy-

siques 1:sta Del Cap. 2. §. 121. förmåler, är
liuset af en hel annan beskaffenhet: thet får
se sig i första ögnablick: i hwar och en distanc
ifrån then lysande kroppen sin behöriga grad,
och kan tilset uti sin intensitet tilltaga, fast än
the lysande kroppen länge gifwer lius ifrån
sig. För örligt är af the Naturkunlige an-
märkt, at liusets styrka, som tilldrens wid
andra tillfällen är äfwen omröret, aftager in
ratione inuersa quadratorum, ex distantis cor-
porum illuminatorum, a corpore illuminante.
Thet är: om twenne kroppar uplystes tillika af
ett lysande ting, och the ena lågo dubbelt
långre ifrån thet lysande tinget än the an-
dra, wore liuset 4 gånger swagare i then
kroppen, som hade dubbelt afstågenhet ifrån
thet lysande tinget, i anseende til then andra
kroppen, så wida 4 är quadrat talet af 2,
hvilket är bådes, så 2 multipliceras med 2.
Med ratio inuersa förstås här en sådan be-
skaffenhet, medelst hvilken the ena quanti-
teten aftager wid then andras tilltagande,
såsom så liusets kraft blifwer mindre, när then
uplysta kroppens afstågenhet ifrån thet lysande
tinget warde större. Om nu någon Planet
wore, som lågo 3 gånger längre ifrån Solen
än vår jord, skulle liuset i honom wara 9-gån-
gor swagare än hos oss; ty thet talet 9 är
bådes när 3 multipliceras med 3. Om nu liu-
set kommer til oss medelst himmels-lustens rö-
relse och inbördes anstötande, är klart, at the-
na rörelsen och anstötningen, måtte i anledning
af rörelsens lagar, blifwa mindre, ju längre
the sommer a primo mouente, eller the som
först äfvarom rörelsen, som tilldrens förmåls
är wid början af thesna anmärkingen, med
exempli, som togs af the när in til hwatam-
nan liggande imå lufor.

Meteorologiske Observationer.

Dag.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
13 d	25:0	2. u.	SO.	1 End.	24:90	2. u.	SO.	2 uerwäd.	24:78	1. u.	1 End.	
14 d	24:90	5. u.	NW.	- mult.	25:0	7. u.	NW.	1 flatt.	25:21	11. u.	- flatt.	
15 d	25:20	5. u.	SO.	- mult.	25:21	1. u.	SO.	- mult.	25:15	0.	1 End.	
16 d	25:18	0.	W.	- mult.	25:20	1. d.	W.	- mult.	25:34	0.	- mult.	
17 d	25:34	0.	W.	1 mult.	25:34	1. d.	W.	1 mult.	25:24	2. d.	1 mult.	
18 d	25:24	6. d.	NW.	1 mult.	25:24	5. d.	NW.	1 mult.	25:15	4. d.	1 mult.	
19 d	24:76	2. d.	S.	1 rågn.	24:70	1. d.	NW.	2 Endg.	24:77	1. u.	- mult.	

Den 15: Siska. Av. Kl. 7: e. m.

ANNO 1762 d. 20 Februarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Sölskande Resande äro nyligen ankomne:

Sver: Hägmästaren Hult ifrån Småland, log. i huset N:o 96 wid Vinke Brinken. —
Capitaine Lieute. Ruuh, log. i huset N:o 96 wid Regerings gatan. — Lieutenanten
Montgomerij och Föraren Montgomerij ifrån Östergötland, log. på Källaren Welcan. — See-
ret. Feltsoffr ifrån Jönköping, log. i huset N:o 42 wid Smedgatan. — Häradshöfdingen
Lindcrantz, log. i huset N:o 59 wid Smedgatan. — Bruks-Patron Uggala och Lieutn. Kem-
pinskiöld, log. i huset N:o 98 wid Östra Brunn. — Svarercarg. Hödr ifrån Östboberg,
log. i huset N:o 104 wid Eldgårdsgatan. — Magister Hellman ifrån Skåne, log. i huset
N:o 113 wid Rindögatan. — Cancellien Skifman, log. på Källaren Stiernan. — Steps
Boggmäst. Fornell ifrån Carlscrona, log. hos Steps-Boggmäst. Söblberg på Stepsbolmen.

I Stockholm äro ifrån den 12 Februarii till den 19, dco födde: 17 Gåseharn, 26
Glicksbarn, 15 Par Wigde, samt begrafne 19 gamla Personer och 31 Barn. (0) Ut-
märker at ingen Företning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 4 af Hetsigfuta, 2 af Brödfkula, 1 af Olyckligtfall,
5 af Lungrot, 2 af Wattenrot, 2 af Alderdom, 1 af Dangsifwen futa, 2 af Slag. De 31
Barnen äro döde: 2 af Koppor, 14 af Slag, 1 af Jndärtes futa, 3 af Brödfkula, 2 af
Bråka, 1 af Sårsten, 4 af Dangsifwen futa, 3 af Hetsig futa, 1 af Måfång.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Handl's Billanten Carl Fredric Forsken. — Perqueumatäre Adreman
men Johan Rudolph Cappel. — Perqueu Makare gesällen Olof Torssensson. — (St. Clara)
Stomatikaren Johan Sundström. — (St. Jacob) (0). (Ridareh.) 2 Baen. — (Tyska
Körl.) 1 Barn. — (St. Maria) 3 Barn. — (Catharina) Stöman Petter Hansson. —
Hustru Anna Maria Eiman. — Enkan Maria Eng 65 år gl. — 7 Barn. — (Kongs-
holmens) (0). (Ladugårsländ.) Jungfru Maria Charlotta Brofan. — Vätsman Petter
Doberts Hustru 92 år gl. — 3 Barn. — (St. Olof) Jungfru Catharina Holst. —
Fobaks Arbetaren Anders Nordströms Hustru. — Glickan Johanna Gelling. — Mästaren
Gabriel Daller. — Drängen Jacob Hallströ. — 4 Barn. — (St. Johannes) Stads-
wacken Olof Elfsström 62 år gl. — Uppsyningsman Pors Lindström. — Gardiskaris Ene-
kan Anna Berg 72 år gl. — 1 Barn. — (Barnhuset) 2 Barn. — (Skepsk.)
— (Danviks Fårk.) Åtrentadoren Carl Hedengran. — Smeden Eric Ohman. — 2
Barn. — (Livwisse Regimentet) 5 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.)

Öfstillige Fångörelser

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Mön- och Faf-Regelbrukt inrättande, jemte
beskrifning huru Regal på fördelagtigt sätt brännes med besparing af wed, samt nödige ritningar
på Redbrätor, Läder och Teglskanar, föreskäfte uti 6 kopparskycken, är nu kalligt före flödd luns-
adelsse järdig tryckt; hwarsfide Herrar Prädicanterne behagade uttaga sina Exemplar ju före
dij behöde uti Kongs. Repetier. Boden wid Illa nygatan. Underrettelser om den här beskrefne
brännings metoden, läter wara så mycket behagliga för alla Innehafware af Regalbrukt, som
i det bögska: ic mer än en holf samn bryggwed åtgår till hwarje tusende Regal, hwilket redan är
öfstillige här omkring Stockholm är förskift och riktigt öfsumnit.

At et Hertskap 12 mil ifrån Stockholm, up åt Westmanland, åstundas emor hedertlige wils-
for en biffedelig Erågård-Dräng; skult någon dertill sinnas bugad, kan den samnra anmäla:
sig uti huset N:o 82 på Regerings gatan 2:ne stöppot up.

En Gård på Padugårds ländet och nym Öwarteret under N:o 21, bestående af 6 eldrum,
Fållare och Wag-resliga, utom Mangel och Weddosar, är til salu; underrettelse: härom fås hos
Hägmästaren Söblberg wid Kongl. Stats-Confoirt.

En med tillförlätelige goda vittnesbördet försedd bekedelig och flitig person, som jemte grundelig insigt i Fabriques och hvarjehanda handels räkenskaper, äfwen är kunnig i de måst bruklige främmande Språken, äfwindas til Hofhållare; hwarom närmare underrettelse meddelas uti huset N:o 15 belägit på Wästerlånggatan emellan Lilla Rykebrobrinken och Jerntorget.

Uti det Grefl. Beahesta huset på Riddarehusmen, finnes et partie sprängt gråsten til salu, och äfwen underrettelse om kvantiteten och priset hos Cammereraren Kabi, boende uti huset N:o 99 på stora Trädgårds gatan uppå norrmalm.

På Södermalm uti St. Gatorina församling wid nygatan undet N:o 120 är en Gård of sei och egen grund, med Wäderqvarn och Lobaks-plantage, samt en Gård wid Pelare-backen å fri och egen grund, tillika med en asbränd tomt uti St. Maria församling wid beswäts backen til salu; underrettelse ärbållas hos Åkerblad wid norrmalmis torg, och Kåntmästaren Resgander på Dwarndas-tållaren.

En Hushållerska äfwindar tiensf hos något Herrskap här i Staden eller på landet; underrettelse om samma person fås hos Stråddaren Wasenborg på Ladugårds landet i smala gränden och Statstienaren Kotsfens gård.

Vornul, Vornulsgarn, Bruneller, Holländskt Sötmiddels ost och åfslidige slags Netteldular, finnes til löps hos Jöranhson et Diedrichson, boende uti huset N:o 119 wid Kongars gränd en trap pa up.

Et nytt Kongl. Lif-Regementets Ryttmästare Tält är til löps; hwarom underrettelse fås hos Hattstofferaren Dellvil wid Riddarehus torget.

Förleden måndag som war den 15 Februarii, är utur et bus wid Jerntorget bortkommen en Lappmudd med Hermelins bräm, samt redd sidentygs stoffering på afgaga sidan; Den som kan kassa igen somma Lappmudd, och lesiwitera honom uti huset N:o 47 i Ericvalds gränd skal detjore undsk 50 Pol. R:mt.

Godt utländskt hwete jemte lött och Ekplanter äro til salu; underrettelse derom fås på Södermalm och hökens gränd uti huset N:o 139.

En Garubod är at hyra; hwarom underrettelse fås på Wlgerts Caffehus wid Lilla nygatan. Dårsmästades är äfwen et par wagnshus portar til salu.

En i fullt godt skänd warande Vät af 140 tunnors drägt, är med alt derf nödige tillbehö till löps; kunnandes den som härtill finnes bugad, widare om bestaffenheten och löpsumman blifwa underrettad uti huset N:o 154 i hörnet af Stor- och Waringatorne på Ladugårds landet gent öfwer Rådskapelst.

Twenne hwäfsda Bodar äro at hyra nästkommande Påsk på Hoens gatan mit emot första Rykeporten; underrettelse fås härom i Kåntmästare huset wid Skipsbron i Jernkrämare boden.

Uti Swen Verhmers Tröbod på Riddarehus torget, försälles oshandla approberade uprligliga friska Trädgårds-frön som förleden höst äro utrikes iffrån inkomne, och det emot skriftlig försäkran, på det icke någon må finna sig bedraga af omogna inländska frön.

En Ring med 3 stenar är uppstad; hwarom fås underrettelse i Handelssman Lagermans Wod på förningatan.

Uti huset N:o 14 wid ändan af Fredsgatan och rödz bodarne, warda kassundande Påsk, åfslidige Rum och wäl inrättade bekwämligheter til Fabriquer ledige at hyra; hwarom närmare underrettelse kan ärbållas uti Säckbruket, i hörnet af Freds- och Drottninge gatorne.

All hyra isedan nästa sabedag, äro twenne wåningar med flere rum samt Stad och wagnshus i huset N:o 22 på St. Jacobs gata, näst äfwan för norrmalmis torg; widare underrettelse ärbållas i Jernboden wid Riddarehus torget.

Nya Sångkläder förbedligas och bållas til salu, jemte Madrafer af Lagel och här, skåder, dubn och Cattuns Sånglåsten på norrmalm och Småkänds gränden uti huset N:o 7 nästa huset til Antburets bakgård.

4 st. Mans-wåningar och 1 Maträck, äro til salu; underrettelse fås hos Peruskälaren Weindman på stora nygatan uti huset N:o 125.

Af Kongl. Tryckeriet är uttkommit:

Kongl. Maj:ts Placat om Hyra Allmänne Solenne Tacksgälfse-Faste-Wot, och Wönte-Dagar uti innewarande år 1762. Dagarne och Texterne äro:

Första Wöned. then 23 Apriil. Dittes. Mådn. 1: 2.	Hög. Esa. 24: 5, 6.	Afsonf. Jer. 7: 27.
Andra Wöned. then 1 Junii. Dittes. Jer. 8: 22.	Hög. Jer. 3: 22.	Afsonf. 5 Mos. 5: 32: 39.
Tredje Wöned. then 9 Julii. Dittes. Es. 59: 1.	Hög. 1 Sam. 12: 24.	Afsonf. Verd. 8: 12.
Fjerde Wöned. then 8 Decob. Dittes. Ps. 99: 5.	Hög. 2 Mos. 5: 15: 2.	Afsonf. 1 Sam. 2: 30.

Kongl. Maj:ts Nådige Kundgörelse, angående skaff och böter för dem, som wid the nu til indragande Samla 9 och 6 Daleks Ropp:ms Banco Transport-Sedlarnes förwårking eller indragning, underså sig at taga någon mellangift eller upgåld. Dat. then 17 Februaril 1762.

Kongl. Maj:ts Nådige Kundgörelse, at Wangwin til widare innesållre med Låns bewishe lande. Dat. then 16 Februaril 1762.

Riksdags-Etningen N:o 56.

Stockholms Belöblad.

Lördagen den 27 Februarii 1762.

Lärda Saler, och Rön.

(Se Belöbladet N:o 7.)

At wid mycket Lius drages ögnastenen
tillhops, och blifwer mindre.

Sdet människa ögat är af naturfens
H:Re så inrättat, at wid öfverhödig
lius drages ögnastenen eller öpnings
hinnan uvea kallad, sig tillhops, och blifwer
gansta liten.

Thet är wid annat tillfälle förväntat, at ögat,
så wäl hos människan som Creaturen, består
af så åtskilliga hinnor, hwilka och wid samma
tillfälle upräknades. I bland thessa, sitta tvenne
hinnor framst i ögat, som kallas Cornea
och sclerotica, men bak om them sitta tvenne
andra, nemligen uvea och Choroides. Uvea
sitter mit inunder Cornea, och Choroides under
sclerotica. Och som Cornea är en genomskinan-
de hinna; synes också uvea igenom denna, och

är egentligen thet samma, som öfwer all kal-
las ögnastenen; men är wärfeligen en hinna
med en rund öpning. Thes delen af bemänte
hinnor, som sitta åtskilliga slags färgor, hwil-
ken omfästning gör, at somliga sågas hafwa
bruna ögon, somliga blå, andra åter gråagt-
ga, kallas på latin Iris eller regnbåga: em-
dan then uti the många slags färgor, litnar
en regnbåga. Nu äro thessa två hinnor uvea
och Choroides wid hwarannan fästade med et
band, som består af en spånlig hinna, hwilken
nu utdrages, nu åter tillhops drages, och kallas
på latin Cilior. När nu ider många solstrå-
lar falla in i ögat, var then blawise Skapar-
ren så inrättat, at thessa spånliga hinne-
det drager öpnings på uvea tillhops, at intet
för många strålar, falla in genom thenna öp-
ningen til ögnebinnan, och henne fördeswa.
Thetta kan man och se genom et ringa ansått
först år färo. Th om man tager et lius, och
föder thet i satta mat til ögat att närmae,
såe man se, gura then swarta prickten i ögat,

Följande upgift om Sill-Tunnor är ifrån en god hand insändt.

På min Herres begäran, at låmna min tanka om sättet, at nu och fromdeles så tillräckelige
tunnor, til det i någen åhr wälsignade Sillfiskeriets förnödenhet, har jag härmed sådant
berdt efterkomma.

Det är icke underligt, at när ider några åhr sedan, litet eller snott sagde af sängen Sill fän-
gades och inpackades, och nu ungefärligen 200000 tunnor dr till årligen behöwas, en stor för-
ändring i det behöwet mått sig wisa. Wi tänkte förut hushålla wäl, när wi utrotade hafets-
flogen, i mening at röda och upöpla jorden; nu skulle man äre gerna se, at samma flog lund
de årligen winna dubbel wärdt i anseende til de dumgängelige handskafwar.

När wi nu redan och så godt, som i början af Sillfiskeriet, så ansefiligen införskaffwit hand-
skafwar från utrikes örer, så wil det säga oss, at denne wärdon, som man nu så litet wärdar,
kan i framtiden och wid wisu tillfällen, sätta denne fördelagtige inrättning i obestånd. Den
som allenast wid skepsbron i Stockholm wälar se, huru hela fäsket är firdt med lösa hand, som
afsprungit när silen där uptages och empackas, hwarigenom tunnorne blifwa gleja och oöfata,
kan nog samt anmärka, at alla dese handskafwar wärdt för silens och spåda. Hwad tillgång på
laggmärke och handskafwar skal man wäl spörja 50 eller 100 åhr hädan ester, i fall dese stora
bärrer af wälsignelse framdeles bestå wärdt fränder? Om wi wille bortjaga all förnuftig efter-
tänka för framtiden, borde wi dock påminna oss, at denne nya förderman, som wärdt flogat nu
färd, kan i wärdt tid disputera förmanerätten emellan många flogskafwande nåringor.

En Wonde kan göra så goda tunnor som en Lunbindare, hållt i flogbygden, hwarest de ad-
ra tjåretunnor; han kan göra dem med granband, som en Lunbindare ej förfår; han kan gan-
sa behändigt sätta granbandet på tunnans utan at ståra det i knut eller swip (som man kallar,

efter hand dragte sig mer och mer tillbaka, och mindre blifwer, ju närmare ljuset kommer in till ögat. Härutaf kan man också lätteligen finna orsaken dertill, at så man en liten stund varit uti et mörkt rum, och man sedan hastigt kommer i ljuset, eller et lys bår in uti en mörk kammar, känner man en liten sweda i ögat, hwilket ibland förorsakas, at denna swarka fläcken i ögat, som uti mörkret varit widare, har intet sådt draga sig tillsammans så snart, och till så liten öfning, som wid ljuset waga bör, utan wid thes hastiga annalkande, falla för mycket strålar in på ögnens binn, och på denna benne ut till owanlig utspännings grad,

hwilket förorsakar then swedan, som man i then båndelsen känner. Härutaf kan man också finna orsaken, hwaridre nattugalar och mulwadar aldrig komma fram i dageluset, utan then företa håller sig fördold i mörka rum, och then senare går om dagen neder i jorden: ty ögat är af then Alwiske Skaraten på thesa ställe således inrättat, at denna öfningen på ubia, intet kan dragas tillbaka, såsom på andra djur, utan står widt öfret, hwadan och wid thet fulla dageluset, all för många strålar skulle falla in genom denna öfningen, för mycket utspänna thesas ögnens binn, och således hos them någon sweda förorsaka.

och de olägenheter som andra beffylla granbanden före, kan han använda till sin förmån. Min Herre frågar: hwaridre kan det då icke så ske, at dese bönder skaffa of Åttunnor både med hafselband och grantand? Jag svarar: skaffa dem tillstånd, ansialt och upmuntran.

På en och annan ort försärdigas af bönder några så tunnor, men bonden tror, at denne inrättning kunde snart sättas i wanpris; Han säger sig ej ha wa någon wiss at hålla sig till, och således oårer om wiss pris.

Jag har talt med många, som woro ganska wäl nöjde at angripa wårket, om wiss pris fastsattes för hwar hel: och halstunna; om deingo leiwereca dem till en Justerare i närmaste stad; om de af honomingo sedet derpå, som af Crono: Befallningsman i uträkning på stället emottogos, eller i Land: Rånteriet inslöfdes, då de härmed hade samma säkerhet, som med prämi sedlar för ut.

Om wårtingen med penningarne bör man ej hålla för hinder. Det är ej heller sagt, at detta förslaget är det bästa, upståndt hells Min Herre något bättre, allena saken blir hulpen.

Men Min Herre torde inwända, at detta förslaget befordrar mångsögd, och at tunnors försärdigande är en stadenättning; Dock kom ihog at förtottaren af Tankarne om Rätta Medel till Sweriges Wälmöga, wårkt of ur denne drömmen, och undantogt de fördomar man sig gjordt i denne articul: Då sinne wi noggrant at denne Auctor icke orskält sine reior på det sättet, som wi gjorde när wi i unga åhren foro till och från Upsala, då wi tillföto fenstern på wagnen, at wi ej skulle se wårt eget lands belägenhet, och agerade Luff hwar sin stund, at wi såsom rynnare skulle liksom flöga genom landet. Wi ha wa nog sent begynt at se på wårt eget land, men wi håla hoppas, at wåra barn så tidigare sådant begynna. Sörblifwer. etc.

Carl Jobanson.

Meteorologiske Observationer.

Feb.	Al. 8. f. m.				Al. 2. e. m.				Al. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
20	24:59	0.	NW.	1 ström.	24:68	1.6.	NW.	1 mult.	24:68	2.0.		2 mult.
21	24:85	5.0.	NW.	1 Snö.	24:94	3.0.	NW.	1 flart.	25:13	5.0.		- flart.
22	25:17	3.0.	NW.	1 mult.	25:22	2.0.	NW.	1 mult.	25:25	6.0.		- mult.
23	25:31	7.0.	NW.	- flart.	25:33	5.0.	NW.	- flart.	25:36	6.0.		1 flart.
24	25:45	4.0.	N.	1 Snö.	25:49	4.0.	N.	1 Snö.	25:50	7.0.		2 flart.
25	25:55	7.0.	N.	2 mult.	25:53	5.0.	N.	2 Snö.	25:53	2.0.		- Snö.
26	25:58	3.0.	NO.	- mult.	25:62	3.0.	NO.	1 Snö.	25:72	2.0.		- mult.

Den 24 Mars 1761. H. O. G. M.

ANNO 1762 d. 27 Februarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söliande Resande äro nyligen ankomne:

Majör Schönström ifrån Wernern, log. i huset N:o 131 wid lilla Nygatan. — Capitula Werch ifrån Skåne, log. i huset N:o 89 wid Waschebelmen. — Frenric Wratt ifrån Bergsländ, log. i huset N:o 1 wid stora Nygatan. — Secret. Cöster ifrån Skåne, log. i huset N:o 67 wid stora Nygatan. — Brufs-Patron Krapp ifrån Medelrad, log. i huset N:o 133 wid Waggensgatan. — Licutn. Monisty med des Hustru och Dotter ifrån Soren, log. hos Hustru Kierström wid Hornsgatan. — Handelman Bergman ifrån Corticetona, log. på Råd. Riga. — Afboeren Nielas Jacobson ifrån Göteborg, log. på Apotbequet Swan.

I Stockholm äro ifrån den 19 Februarii til den 26 dito födde: 24 Gåfbedarn, 16 Gillebarn, 11 Par Wigde, (samt begragne 27 gamla Personer och 12 Barn. (o) Utmärket at ingen Födretning ifrån den Församlingen införmitt.

De gamle Personer äro döde: 9 af Wetsigsula, 1 af Andtappa, 1 af Edessen, 1 af Wornsbörd, 1 af Slag, 1 af Wattu ot, 6 af Alderdom, 1 af Giekt, 2 af Lungjel, 1 af Wäfling, 1 af Stenposion, 1 af Gräsa. De 18 Wårnen äro döde: 12 af Slag, 1 af Hetta sula, 1 af Kopper, 1 af Gräsa, 1 af Magrej, 1 af Wäfling, 1 af Wöflsula.

Rammen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Handelsmannen Dlof Leijon. — Hattmakare Gesällen Bernhard Melin. — Enkan Hustru Anna Maria Pitterberg. — 4 Barn. — (St. Clara) Afboeren Salomon Schützers Fru Beata Christina Sahlmon. — Jungfru Sigrid Catharina Trass. — Extra Kammardrängen Wagnus Sjöberg. — Drängen Adolff Söner 70 år gl. — 1 Barn. — (St. Jacob) Penn-Fabriqaren Silentz Hustru. — Gulddragare Enkan Maria Bremer 77 år gl. — Wästmästaren Jacob Wälgten. — (Kidareh.) (o) (Tyka Förs.) Grofhandlaren Paul Vincent Wittmer. — (St. Maria) Enkan Lena Anders Dotter 72 år gl. — Sjömanns Enkan Emma Högner. — Jungfru Maria Nether 61 år gl. — 2 Barn. — (Catharina) Banco Medaillieuren Witmans Fru. — Sjöman Johan Carbins dotter. — 6 Barn. — (Kongs-holmen) (o) (Ladugårsländ.) Coopward. Capitain Hindrich Wefu. — Enkan Ewa Ibsström 86 år gl. — Fabriques Ericstaren Petter Smidbergs Hustru. — Besökaren Petter Selms Hustru. — Wigan Christina Sandström. — 1 Barn. — (St. Olof) Murgesällen Dlof Wermans Enka 80 år gl. — 3 Barn. — (St. Johannes) Afskiedade Sjöman Anders Westman 70 år gl. — Timmerman Petter Möberg. — 2 Barn. — (Barnhuset) (o) (Skepsk.) (o) (Danviks Förs.) (o) (Hiwiskt Regimentet) En Soldat. — (Sabbatsbergs Sattighus.) Enkan Christina Söderberg. — Enkan Maria Lindroth 61 år gl.

Hestillige Fungidörelser

Hos Kongl. Håj-Operatören och Distillatören F. Albecht som bor på Stortorget i huset N:o 70 wid Stomakare gatan finnes af det apotberade Littorns Plåstret jemte bestifning, Låskar 12 dalr. Dito Handpomada som gifte Klöna, lena, miuka, och helar sönder sprutna bänder, med bestifning, folk. 6 dal. Dito lingers waten, flaskan kost. 1 dal. 16 öre. Dito Bergams och Cedros flask. kost. 3 dal. Dito et utvaldt Land-Pulswir som utan Fruktan för Coroslyt bortaare Wisten, telt. Pulswir brukar 2 gånger i weckan, utdrager förbiug, samt gifr wita Lånder, et fast Landtjött och en ren ande, lod. kostar 3 dal. Koppimt.

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Mur- och Taf-Fegelbeufs inrättande, jemte bestifning huru Fegel på fördelagligt sätt brännes med besparing af wed, samt nödige ritningar på Verkstator, Lador och Fegelmanar, idressälte uti 6 föpparsycken, är nu enligt för sedd Fungidörelse sårdig tryckt i hwaridre herrar Pränumeranterne behagade uttoga sina Exemplar ju för de heldre uti Kongl. Tryckerie-Woden wid lilla Nygatan. Underättelsen om den här bestifna brännings methoden, hwer wara så mycket behagligare för alla Innehafware af Fegelbeuf, som i det högsta is mer än en holt samn byggwed sigår til hwarie tusende Fegel, hwilket redan af äfslige här omkring Stockholm är försökt och rickligt besunnit.

I anledning af Tunabergs Bolags = Plans 2:dra Artikel 2. och 3. S. S. utfästes nu till ny sammankomst den 24 nästkommande Martii kl. 3. eftermiddagen uti Betögs = Kådet Adolph Christiernins Logement och det så kallade Gortmanne huset i hörnet af Löpmans och Rindögatorne 2:ne trappor up: och hie angelägnaste åbromålet af strida till et rickligt Directurs wahl, samt determinera och wälja det tienligaste stället till hyttbyggnad, för det i de sjea öpnade grufwor, sig dageligen öfande Malmfång; utaf de flere i förslag komne Lagenbetet, hwaribland stöer och anjuntze Säterier och Grälse: sig närmare bliwre anbudne till en a två tunnors gulds wärde: Men som et nytt Bolag aldrebbat wore tiert, at i de skogrike, och nåra wid Saltjön belägne orter, derest förut inga Bergwäcker äro, häfft i Södermanland, Östergötland, Småland och Estmare = Län, så handla något litet arbdst Hemman, Grälse = eller Skalle som har frödmjall och tillgång på skog i grannskapet, eller i händelse si sijnwa Hemmanet icke woro fahlt, så är man beläten at allenast löpa eller öck arrendera frödmjallet och utrymme till nödig åbognad: De Herrskaper som anten sijnswa åga, eller i deras grannskap wita, så best. fad Lagenbet; men förut icke med förmon kunna nyttja sin skog, som mått förhöres till wed, bräder och tjära, göra sig jost sidere nytta; det den igenom foghning används till et Koppars = Brukt, som har all oppatence om besändighet i längden, häfft dem står fritt at betinga sig fördelagtiga willkor, som och uti Bolaget Interesjera, emedan ännu är tillgång på Lotter som äro otagne, och armodas den som wet sig en sådan Lagenbet åga, eller derå kan gif förslag, at igenom Wret på Stockholm, giffwa mig undertecknad sådant wid handen, för ju hiller, at man om skället och belägenheten innan den 24 Martii kan sig underrätta: Och bebindras ytterligare, at den som wet någon sådan Lagenbet på en odissporert Crono = Allmänning nära wid Saltjön at namngit, som till inrättning af et Kopparswäcker är tienlig, har at niuta en ganska hederlig Recompence: Stockholm den 3. Februartii 1762.

Adolph Adolphsson Christiernin.

Et litet partie Gottlands Fäherdt är till salu för billigt pris; hwarom underrättelse sås i Wollådan uti nya Rådhuset.

Antonanders Lidsfördrif Andrea Del, som innehåller: Skyldighetens Seger öfwer hjertats böjelse, Philosophers och Kärlekens förening, det förtätrare hjertats belöning, den blinde och orätrådige kärleken, den lyckliga Ledsnaden, sköhet utan förstånd, lyckligt begrep om lyckan, fröddas tankar, finnes i Direct. Salbil samt Loannes och Stopes Boklädor, för samma pris som öfriga delen.

Den 18 i denna Månad, är emellan Kornhamin och Noerbro förslorat en Engell Wiska med skidens skaff, och en gaten silwerplåt med häst och karl på, uti ändan, samt sin låd rindat; Den som samma wiska har arbjitt, och det tillkänna gifwer i Sobals = boden mit emot Wollhuset på lilla Nygatan, har at undrå för des redlighet 12 Dal. R = mt.

Sältfångar af jern, finnes till salu hos Jernkrämaren Keuterling på Wästerlånggatan. I Madam Elisab. Marichals bod, smed öfwer stora Wiktualie = Wägen, i hörnet af norra sidan wid brunns = gånden, finnes af bästa sort Engell = Ödmildts ost till billigt pris, jemte of sin sort Marckse olja i flaskor och Lu = listt komulls garn.

De som weta sig hafwa pantet, eller någon rättmätig fordran uti ofl. Læstkrämars Dar. Hedenströms Sterckbus, beh gade innom den 20 nästkommande Martii uti des bus wid Edder = molms torg sig i sinna.

Uti huset N:o 119 wid finsuzu gatan 2 trappor up, bredwid Cassetaren Bergman, finnes Paetum, Bomulls = och andre randige lärster, samt diwrest sort: Bomulls = och Linne nås = dukar till köps i större och mindre partier, hwilka wädror tillwärlas wid et härskådes priwll wärl.

Nu mera är lte uti Bygg ren Joh. Lördoms bus, des Bygg = Bränn = och Wälthus at hortbyra, som ännuåhbeten till underrättelse lämnas; men uti samma bus gifwis likwäl ärtillige wånings rum, med inubler försedde, tillifa med en god Iskållare, samt Skaff och wagns rum twärt öfwer gatan, at under byra affära; hwarom underrättelse gifwis hos Swartwars Aldermannen Samuel Spöcker, boende på Wästerlånggatan i Staden.

Uti Kongl. Tryckerie: Woden äro 2:ne löppar gwarlämnade, den ena äkta rör, och den andra med Esjenbens trycka, som ågarne därtillades kunna igenfå.

Hos Samuel Hierpe finnes efterättelse om till salu warande souda som är af den aldra bästa jstän Allicante kommande sorten.

En Man som 22 åre varit Brukt = Vothållare, och länge tiert på hwärt ställe, samt uti råkenfaps mål, och härads = skrifware arbetet är wäl kunnog, tillbudet sin tiert hos någon emot ärtlig löb; om denne mannen kan sås närmare underrättelse på Ladugårds landet wid Spelling = göns backe uti Fisköparens Örnbergs bus en trappa up.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags = Eldningen N:o 17.

Stockholms Beloblad.

Tördagen den 6 Martii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Belobladet N:o 8.)

At wid litet Ljus utwidgas theremot
ögnastenen.

Tidret är vår ögnasten eller öpnings
i vårt öga ganska stor, hvilket theras
slutes, at om man, som i anmärknin-
gen till föregående Betraktelsen är förmått, för-
rer et upståndt Ljus när in till ögat, finner man,
at then swarta prickén i thet samma blifwer all-
mindre, ju närmare luset thet in till kommer,
hwarjone then och i midret måtte wara mycket
stor och utspänd: ty thet som wid et wist til-
fåde draget sig tillhopa, måtte förut wara ut-
spändt.

Thet är tillförene förmått, at öpningsen i
ögat, kan både utwidgas och sammandragas.
Then utwidgas i midret; men draget tillhopa
wid starkt ljuset och Ljus. Ty som then Ad-
wisse Slaparen har så inrättat naturen, at wi
ej alltid hafwom lika Ljus; är icke ögnastenen
hos oss alltid i lika ställning. Thet är wäl wist,
at i midret finnes ganska litet Ljus och så strå-
lar, som ifrån then, nedan för Horizonten wa-
rande Solen, til oss reflecteras, dock kan man
intet se, at icke något Ljus, ehuru litet thet
och wara må, äfwen wid natttiden hos oss är
til finnade. Thetta bewises noggsamt therutaf,
at åtskilligt diur finnas, hvilka i midret kun-
na wäl se, såsom fattor, nattuglor och muss-
wadar, hvilket intel kunde se utan Ljus: ty
then regeln är antagen såsom en ofelbar san-
ning: at ingen ting kan ses utan Ljus och strå-
lar. Hwadän är klart, at ifrån the ting, som
af oswännande diur i midret kunna ses, måtte
några strålar falla in i thetas ögon, hvilka
på thetas ögnethinna äsmåla en tillförmig bild
af thet synliga tinget, hwarom tillförene handlar
är. Men at the oswännande diuren, och inga
andra, ja icke ellet människorna kunna se i mid-
ret, härdreer endast af öpningsens bestaffenhet
i thetas ögon, hvilken af Naturens HÖRE
så inrättad är, at then antingen til en ansenlig
widd all stadigt står utspändt, såsom hos natt-
uglor samt musswadar, ellet och, at then wid

natttiden så wäl som annat möder, kan til en
ansenlig storlek utspännas, och sedermera wid
starkare Ljus sammandragas, såsom hos fattor
sker. När nu öpningsen i ögat är stor, är klart,
at flere strålar kunna falla in i ögat, än så then
är liten. Och som et wist antal af strålar for-
dras thertil, at på ögnethinnan äsmåla, en för
ögat stående bild, kan man lätteligen sluta, at
så en uti midret intet ser, måtte thes öpning
i ögat intet wara så stor, at tillräckelige strå-
lar kunna falla in i thet samma. Thet emot
måtte hos the diur, som se i midret, thetta
ögaets öpning wara tillräckelig och så stor, at
the så strålar, som i midret kringströdde äro,
kunna tillhopa samlas, och i tillräckelig mycken-
het falla in i thesa oswännande diurens ögon,
och thet föreförkommande tinget afbildas, hvilket
likwäl för androm öpnligt är.

At et Ljus uplyser then, näst in til thet,
swäfwande lusten.

När man om öfstenen något långt ifrån,
genom et sönderföt se et ståndt Ljus, blifwer
man wärd, at en Ljus ring är omkring samma
Ljus, hvilken öfsta är så klar, at man litet see
stort af hetswa luset, utan adnast thetta Lu-
st = Column.

Thenna Ljus ringen är intet annat än Lust,
eller små Lust = particklar, hvilka swäfwa på
alla sidor omkring luset. Lusten består af små
och fina runda particklar, hvilka i olika grad
estet thes olika högd spände äro, warande the
Lust = particklar, som äro närmast jorden, at-
dramast sammantvætt: emedan bila then öfsta
Lust = Columnens tyngd på the samma tycker,
och måste the således genom sin spänstighet he-
la thetta tyckande tyngden emottå. Thet emot
the Lust = particklar, som äro i längre distans
ifrån jorden, eller högre up, äro mindre tyck-
ta emedan en mindre tyngd af then öfsta Lust-
Columnen på them tycker, och the således be-
höfwa en mindre spänstighet, at samma tyckan-
de börda emottå: ty then regeln är genom åt-
skilliga försöd riktig befunnen, at så mycket then
öfsta lusten medelt sin tyngd tycker utlöser.

18 så starkt motstånd gör och then nedre Luft Columnen up är medelst sin spänstighet. Som nu the nedre particklarna uti luften, äga then största svänghet, (Elasticitet) äro the och andräffeligast, och emottaga och ifrån sig skjuta the lilla strålar, som komma ifrån thet brinnande liuset; ty om en liten blöfula kassas emot en hård trä- eller stenvägg, skötes then alltid med större kraft tillbaka, än ifrån en mjuk kropp. Som nu thesa luft-particklar ligga ganska tät in till hvarannan, och lissa strålar på alla sidor flyta ut ifrån thet brinnande liuset, hwilka falla på thesa spända luft-particklar, som stå rundt omkring liuset på alla ställen; reflectera the in på hvarannan inbördes, thet på them fallande liuset, hvarigenom thes kraft blifwer så mycket starkare; så wida många strålar, genom thessa mångfaldiga, och på alla ställen så tilldragande reflexion, komma tillsammans. Och kan thet reflecterade liusets intensitet emellan thesa luft-particklar blifwa så stor, at then i närmaste grad med sielwa brinnande liuset kommer, hwadan man ser, i synnerhet så man är et stycke ifrån, intet ser thet brinnande liuset, utan allenast then stora uplysta ringen, som står thet omkring, kunnande thesa luft-particklar således anses lika som små Spåriska speglar, hwilka så the emot hwarandra upskåte warda, uti en rad eller annan ordning, fram för et brinnande lius, blifwer man warse, huru thet samma i hwar och in of thesa små speglar föreställt warder, och skenet genom thessa mångfaldiga reflexion märkeligen fördökt. Utsutan är till märkande, at thessa lissa ringen intet på alla ställen är lika klar, utan närmast in till liuset är then liusare, men i längre distans thet ifrån, är skenet swagare, hwilket härderer af liusets natur, som alltid utager i en wis proportion, hwarom tillförene handlat är.

Ebarupål alla människors ögon hafwa endoganda bygnad, och bestå af samma wäsentliga delar; sinnes likwäl uti thesa delarnas skapnad och figur någon åtskillnad, som gör, at intet alla hafwa lika syn. Dock kunna the bequamligen delas i twenne Classer. Somlige se bättre på långt håll, the ting, som längre ifrån thet belågne äro, hwilka kallas Presbyter, hwilket så mycket betyder, som the gamle; emedan the som äro ålderstigne, gierna kunna se bättre på långt håll, än the ting, som ligga när in till. Andra åter se bättre the ting, som ligga när in till ögat, men intet så wäl the, som ligga långt thet ifrån, hwilka kallas Myopis eller närsynna.

Orsaken till thessa åtskillnaden i vår syn, at somlige se the ting ganska wäl, som ligga långt bort, men intet så wäl the när in till ögat belågne objecta, här egentligen sökas uti then så kallade humor Chrystallinus eller Chrystall-wätskan i ögat, samt thes rundare eller plattare figur. Thet är wäl wis, at thessa Chrystall-wätskan uti intet lefwande Creatur äga äger en julkomlig Spårisk eller Klotrund figur, utan begynnes alltid wara et Segmentum eller lika som afsågat stycke af en Spår, dock så, at then hos somlige människor så wäl som andra lefwande Creatur, har mera liknele till rundhet, eller kommer närmare in till then runda figuren än hos andra; dock somlige är thessa humor Chrystallinus större, och således et Segmentum af en större Spår, och andra åter är then mindre, och således et Segmentum eller afsågat stycke af en mindre Spår.

Meteorologiske Observationer.

Feb.	Kl. 8. f. m.			Kl. 2. e. m.			Kl. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. w. d. l.	Bar.	Therm.	wind. w. d. l.	Bar.	Therm.	wind. w. d. l.
27	25:70	3. u.	N. - klart.	25:70	3. u.	N. 1 klart.	25:70	0.	1. E. u.
28	25:84	1. u.	NO. - End.	25:84	0.	NO. - End.	25:84	3. u.	- mult.
29	25:96	3. u.	N. 1 End.	25:96	1. u.	N. - End.	25:90	6. u.	- ström.
30	25:88	4. u.	N. - t. d. n.	25:86	5. u.	N. - klart.	25:82	8. u.	- ström.
1	25:65	2. u.	NW. 1 mult.	25:55	0.	NW. 2 mult.	25:25	0.	- mult.
2	24:97	4. u.	NW. - mult.	24:93	1. d.	NW. 2 klart.	25:0	1. u.	- mult.
3	25:10	12. u.	N. 2 mult.	25:14	4. u.	N. 1 mult.	25:15	9. u.	2 klart.

Den 3. Första Om. H. 1. 1. 1.

ANNO 1762 d. 6 Martii.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söljande Resande äro nyligen ankomne:

Baron von Ungern Sternberg ifrån Östergötland, log. på Kronan wid Stora Kyrkofritsen. — Capit: Hernod och Manuensis Lundin ifrån Upland, log. i huset N:o 8 wid Holländare gatan. — Major Schriding, log. i huset N:o 78 wid Swartmangatan. — Råntmästaren Kempe ifrån Nyköping, log. hos Råntmäst. Walmberg wid Kongl. Myntet. — Lands-Commerceraten Nyman ifrån Upsala, log. i huset N:o 6 wid Norrebro. — Vefb. Drell ifrån Allingsåsh, log. hos Råntmästaren wid Ladugårds landet. — Styrman Siede, log. i huset N:o 97 wid Drakens gård. — Grofhandlaren Pitter Elman och Cammarstrijwaren Carl Gustaf Berggren ifrån Söthborg, log. i huset N:o 70 på Packatorgs gatan.

I Stockholm äro ifrån den 26 Februarii til den 5 Mars födde: 26 Gåfkebarn, 22 Gåfkebarn, 4 Par Wigde, samt begagnade 33 gamla Personer och 23 Barn. (0) Utmåter at ingen Företeckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 8 af Hettisgåska, 2 af Alderdom, 7 af Lungrot, 5 af Slag, 1 af Lärande skola, 3 af Dangiswenska, 1 af inwärtis skola, 2 af Brödiska, 1 af Lwinjot, 1 af Källa, 1 af Wattenjot, 1 af Wenerst skola. De 23 Barnen äro döde: 20 af Slag, 1 af Swulnad, 1 af Hellsig skola, 1 af Kåfboffa.

Ramnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrka) Handelsman Ahlberchts Enka. — 1 Barn. — (St. Clara) Krono Inspektoren Hans Ludwиг Örens Enka Brita Falcker 79 år gl. — Joubelaren Samuel Swick. — Handelsman och Kpeltowården Johan Molin. — Enkan Anna Nyman 75 år gl. — 4 Barn. — (St. Jacob) Måtare Enkan Catharina Berg 62 år gl. — 2 Barn. — (Kidareh.) Krigs-Rådet Perutz Enka Fru Magdalena Furutråd 68 år gl. — Glas-mästaren ifrån Södermanland Gustaf Sjöberg. — Råntmästare Hustru Anna Brita Löfgren ifr. Södermanland. — 3 Barn. — (Tylka förs.) Daniel Melitor. — Proviolat Scherren ifrån Östergötland Gustaf Adolph Hök. — (St. Maria) Skräppare Enkan Anna Lind. — Glaspackaren Lars Pettersson. — Silkeswåjware Pålningen Pitter Pihlström. — Skräpparen Eric Bromar. — Fårgaren N. Eiman. — 3 Barn. — (Catharina) Los Wåfs Arbetaren Anders Österman. — Spinnaren Pitter Brandt. — Hustru Margareta Lind. — 5 Barn. — (Kongs-holmen) (0) (Ladugårdsland.) Coopwærdie Timmerman Johan Michaelson Berg 64 år gl. — Skräpps Timmerman Mattias Wip 60 år gl. — Rånt-tare Enkan Anna Grassström 70 år gl. — (St. Olof) Pigan Catharina Hackman. — (St. Johannes) Baron Axel Carl De Witt. — Sånstmakare Gåhan Anders Weibel. — (Barnhuset) Enkan Brita Lallberg. — Dryggaren Nils Grabaner. — Linne-Arbitaren Olof Lundmark 63 år gl. — 3 Barn. — (Skepsb.) Skräppare Enkan Anna Dyer. — (Danwicks förs.) Tegelbrännen Johan Kylström 61 år gl. — Spinnestkan Lisa D-berg. — (Lewists Regimente) En Corporal. — 2 Barn. — (Sabbatsbergs Kattkåhus.) Kuff Enkan Ingeborg Sjögren.

Ställige Kungörelser

Den 30 Decembr. föstl. åbe, blef uti huset N:o 97 nedan för Loffa brunn, bortskulen en Spoisack 3 och som den torde wara pantsatt någorstades, så wil ågaren samma inlösa, om det gånwes uti berörde hus tilldonna.

På Södermalm uti St. Catarina församling wid nygatan under N:o 120 är en Gård af sei och egen grund, med Wådergvarn och Tobaks-plantage, samt en Gård wid Petare-backen å fri och egen grund, tillika med en afbränd tomt uti St. Maria församling wid beswårs-backen, til salu; underkastelse årdåles hos Åkerblad wid notematms torg, och Rådmästaren Regander på Amarnhus-bållaren.

En ibnrån Herre åskundar emot hederlig lön och villkor, en Cammartienare som kan wälk raka och så åder; om någon härtil finner sig bugad, kan den sig anmäla hos Wæstnästaren Torberg uti Kongl. Commerces-Collegio, hwarell närmare Addebe tan årdåles.

Slut. Tisdag eller Onsdag, är utur förskafet vid Kongl. Cancelli- Collegium uti det Kongl. Slottet, en offtred så kallad Fransysk Klådes- Kapprock med tränga ärmar och swarta sammets uppslag samt klaff och frage, borttagen. Den som den samma innehafwet, anmodas för rättvisan skil och en skällig medergåning at den återkalla til Cancelli- Posten Sandborg vid Kongl. Cancelli- Collegium.

För någor tid sedan är uti blinnike bråken upptagit et silfwert knåbands spånne, som ågaten på Källaren förqultu stiernan kan åter behomma.

Uti det Grefst. Delagardiska huset på Drottninge gatan, finnes rum för wjista Herrar påst. kommande Påst at hyra, samt en stor källare; underrättelse sås i samma hus i nedre wåningen emellan N:o 12. och 2 wid middags tiden.

För den Söndags är på Jerntorget upbiffat en Swensk Psalmbok, tryckt i Strengnäs; den ågaten utan biffaridn på Källaren Welt kan igenå.

På Södermalm och Horns gatan uppå Källaren Draken, åro Logeminter för bussdål eller ungfacklar; underrättelse sås 2 trappor up i samma hus.

Åskundas til såskaf en person som kan läsa Lyska; närmare underrättelse sås hos Cantorn i Catarina.

Stjeparen Jochim Heitman, som förer en ny Eke- Snau, Agneta Elisabetz kalladt, med Swenska beskriften, ligger nu i Amstedam på inlastning til Stockholm; hwilket härmed Respective Handlande til betingning awetteras.

Utur huset N:o 8 på norrmalm i lilla wattu- gränden, är bortskilut en Koppar- Ibepans na om 5 slops mått, hwilken om den samma någon underrättelse kan skoffa, skal för des omat hederligen förskyllas.

Hos Sjöps- Chareraren Jrist et Sohn, glives efterrättelse om en Cravel Juru- Jagt af 14 swära Påster 5 o 6 åre gammal, med godt Inventarium, som är til salu.

Uti en Salu- Bod, åskundas en til åhren stadig person, som något är sunnig i sinsta språket, och åger godt witnessbbeds; om wilforens betingande sås underrättelse uti huset N:o 16 i Stadsgården en trappa up.

Extra god Cabiat, finnes ånnu til salu på stora nygatan uti huset N:o 10 deråst frydde boden är.

Uti Direct. Salostj Bokstäda wid norrebro, åro följande Böcker til salu insatte; Breccianelli Musicaliäta Wärel i koppar sticket, 6 band 35 Daler. Lunids Geographie sista Edition på Skriftpapper i trästt band 18 Dal. Kambacks Beträchtung über der Kabi Gottes von der Geligheit der Menschen ic. band 21 Dal. Wolingsbrokes biskpe über die erkernung und gebrauch der Geschichte i Wälst band 10 Dal. Frohii Lihredikan öfwer Grefwe Falkenberg Stodh. 1744. in fol. 2 Dal. Wikberg dito öfwer Gouvern. Gabr. Drenskiens 1707 in fol. 1 Dalt 16 öre. Struwii Lihredikan öfwer Konung Carl den 11:te in fol. 1 Dal. 16 öre.

Martii. Wånads TAXA.

Hwarefter följande Persedlar förskilias i Stockholm, Anno 1762.		R:mt
Bröd til et dre R:mt öde måga.	En Lunna godt Dubbelt öhl	1 dal. 8 öre.
Hwetebröd med mjölk bakat 1 och 1 fierd. Lod.	En Lunna Enkelt öhl	20
Dito utan mjölk bakat 1 och 1 halst Lod.	En Lunna godt Swag öhl	12
Strödt Wåg bröd 3 och 1 fierd Lod.	En Lunna Gdt Mjöl	28
Dito ostredt bröd 3 och 1 halst Lod.	En Marek Fårst Dre. Stut: eller Dwt: ge. Kidtt	18
Et Fat Dubbelt öhl	En Marek Hel eller Hak- god giödd Kalf	30
Dito En Lunna	En Marek Framfirding dito	28
Et Fat Enkelt öhl	En Marek Walfirding dito	1
En Lunna Dito	En Marek Fårstött	16
Et Fat Swag öhl	Goda Drikes Lam såljes hwdet 12, 13, 14, 15	
En Lunna Dito	a 16 daler.	
Intommande Spannemåls prisen hafwa nåst. Månad warit; Hwete 57. 53. dal. Wåg 40. 37. dal. Malt 46. 40. dal. Korn 47. 45. dal. Wandsåd 36. 33. dal. Wafra 33. 30. dal. Erter 60. 51. dal.		

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Slotts Cancelliets Publication, at Rectuter och Wargåningskarlar til Pif-Regementets Compagnierne, böra sig til utlatte Munstrings-Platzer insinna. Dat. den 3 Martii.

Dito Ångående en Ny Tull som öfswirt upsat här i Stockholm på en til Spinhus- gatan ledande winter wåg. Dat den 5 Martii.

En Continuation til andra Lomen af Witterhets arbeten, nemligen arket til. N. innehållan- de. 1:0 Tankar öfwer skågan om hwad som mika förager til Menniskans nöije och frid, an- tingen Kundskap eller ofunnoghet. 2:0 Om Ensligheten. 3:0 Öde öfwer Ångslan. Ålstedags- Tidningen N:o 58.

Stockholms Heloblad.

Fördagen den 13 Martii 1762.

Lärda Saler, och Rön.

(Se Helobladet N:o 9.)

Om Synen, och thes olika beskaffens
bet.

Så är thet wäl sant, at uti ögat finnas ännu flere wättsor, nemligen then så kallade wattu-wättsan, som sitter främst i ögat, och upplyser then Cornea, som är emellan binnan Cornea, och the fina banden, (proteus Cellares) som stundom öfna stundom draga tilbopa pupillam oculi, eller then warta peiden i ögat, så wäl som Glas-wättsan, hwilken sitter bak til i ögat, nöst skän för restna eller ögnebinnan; dock är thena Christall-wättsan, som sitter nästan mit i ögat, the förnämsta wättsor, uti hwilket solstrålarne som eldramåst afbrutte warda, och så theigenom tillika direction, til at åter på ögnebinnan löpa tillsammans, och afmåla en liten bild af thet för ögat stående ting. Thenna humör Chryssalinus går således i ögat samma liest, som et litet Conyert-glas uti Camera obscura, om hwilken tillförene wid andra tillfällen är förmålt, uti hwilket glas, som sättes i then lilla runda öppningen af thenna Camera obscura, the ankommande solstrålar afbrutas, och thejemte få kraft, at åter löpa tilbopa på wäggen, som ligger mit emot thenna lilla runda öppningen. När nu thenna humör Chryssalinus är stor, och således et Segment af en födere Spår, afmålas thet spuliga tingets bild på ögnebinnan

i en födere distants lstrån bemålde Christall-wättska, eller the i Christall-wättsan afbrutte strålar, behöfwa en längre wäg och aflägenhet för ögnebinnan, på hwilken the återkomma at förenas. Thesutan är til märlande, at the ting, som ligga långt ifrån ögat, genom strålarne formera bilden på thet sättet, at then kommer at stå närmare in til Christall-wättskan, så at distansen emellan henne och ögnebinnan bde i then händelsen wada mindet. Theremot the ting som ligga närt in til ögat, formera bilden på ögnebinnan uti en längre aflägenhet eller distants ifrån Christall-wättskan. Som nu Christall-wättskan hos en Presbyta (på långt hån sende) är mycket platt, och i sölje therat, som öfwan förmålt är, bde then anses såsom et stycke eller Segment af en födere Spår; och således fordra the, i Christall-wättskan afbrutte strålar, en längre wäg til ögnebinnan, om the på henne sola kunna åter förenas, och någon bild formera. Nu är och nyttigen förmålt, at the ting, som ligga när in til ögat, uti en längre distants ifrån Christall-wättskan, på ögnebinnan formera sin bild, igenom the afbrutte strålarne, the föde, emedan twenne orsaker här löda tillsammans, nemligen at både Christall-wättskans platta figur hos en Presbyta, och the när in til ögat belägne ting, fordra en lång distants för ögnebinnan ifrån Christall-wättskan, til bildens formierande på then födere, komma the när belägne tingens bilder at formeras i allt för store aflägenhet ifrån Christall-wättskan, så at thenna bild-formieringen, af thet spuliga, för ögat

Följande är insändt:

Rongt. Wettenkaps Academiens berömliga nit för det allmänna medelst Rönns uppgifwande til Stogornes bevaring, så med Tegels som kalkstens brännande wid bettor, som thest trukt-löst bortgå, kan icke nogjamt med wdronad erkännas. Men som brist på kalksten i många ländboeter ganfka mycket hindrar byggnaden af sten, ändock til äfventyrs de sommasådes kalksten eller berg torde finnas, om ensaldigt folk förstodo upstela dem; Så stredde allmänheten lika stor önnest, om någon Dels Öfnnare wille åtaga sig mödan at waga beselwa alla kunnethen på berg och stnar, hwilka innehålla quantiteter kalk, ware sig grå eller hwit, och det så tydeligt, at den ensaldiga kunde nyttja det til rätteländre wid des återstånande; dåst som det synes at kalksten åfwen torde kunna brännas wid lofningarne, när det låste göra sig at bränna Tegel derwid.

Räande ting, ser på andra sidan och basom ögnepinnan, hwadan och i de nära in till ögat belägna ting hos en sådan Presbyta intet kunna ses, eller åtminstone ser thet intet så tydligt och klart, som wid the längre ifrån ögat belägna objecto, hwilka, emedan the efter öfwan anförde grundsats, behöfwa en mindre distans emellan Chriskall-wätskan och ögnepinnan; till sina synbilder formerande på thessa senare; kunna också på denne föreställas hel tydligen, och att, at then platta figuren på Chriskall-wätskan hos en Presbyta fordrar en längre distans emellan Chriskall-wätskan och ögnepinnan, till bild-formeringen, än så Chriskall-wätskan är rund, i hvarje ser och en sådan Presbyta the långt ifrån ögat aflägsne ting mycket tydligare, än the när in till belägna. Thet är också till märkande, at äldrefrigt folk, hwilka i the yngre åren intet varit närsynta, utan tämligen väl sedt både the när in till, som och återan ifrån belägna ting, gemensligen äro Presbyter, som se bäst på långt båt; ty thet ordet Presbyta betyder så mycket som en gammal, hwaraf slutas, at thesas Chriskall-wätska, måtte wid then ånnalkande åldern hafwa undergådd någon förändring i anseende till sin figur, så at i thet skådet, then i the yngre åren haft en medelmätlig Convexitet eller rundhet, har then sedermera wid the ånnalkande åren föddt en platt figur. At en sådan förvandling uti humore Chriskallino är möjlig, bewises klarligen utaf önen uti människans kropp, hwilka fast än the äro långt hårdare än thessa humore Chriskallino i ögat, kunna likväl med tiden genom åtskilliga tillfällen, och tillståndande naturliga orsaker, sin figur omböja. Således finner man, at thes stora benpipan haf-

we en hel annan figur hos stort och litet men ålder kommet folk än hos barn: ty hos the förra är hon trekantig, men hos the senare har hon nästan en rund figur. Orsaken här till är, at musclernas starka rörelse och klämning, hwilket i synnerhet ser hos them som arbeta starkt, lyfta stora tyngder, och mycket gå, göra stora fördjupningar uti benpipan, så at i thet skådet hon i wår barndom varit rund, förwandlas hon sig wid the manliga åren nästan i en trekantig figur: emedan wi then tiden mycket öfwa oss i arbetande, lyftande och gående, hwarwid musclerna, som gå öfwer benpipan så tillfälle, at medelst sin starka klämning göra sådana fördjupningar i henne, som Kongl. Medicatern Rosen uti sit lärda Anatomiska wärde förra delen pag. 80. wisat. Igenom en såddn tryckning kan och hufwudskålen hos barn, hos hwilken hon är af et mlukare wäsende, så åtskillig figur, hwadan man och finner, thet somliga Mattoner hafwa rundare hufwudskålar, och somliga mera aflång, hwilket genom moderens och ammors sorgsamhet, handtering och tryckning på the späda barnens mluka hufwudskålar idorsakas. Likaledes kan och hända med humore Chriskallino i ögat. Ty utom thet, at then stort wid sigwa åldelsen kan hos then ene vara mera platt, hos then andra mera rund, kunna och åtskilliga andra orsaker vara, som honom i en sådan platt figur förbyta, såsom några små musclers rörelse och tryckning på honom, eller och några sig stundom utpännande, och stundem tilldopa dragande bands och ligamentets klämning, hwilka äfwen finnas i ögat, såsom Procerus Ciliaris, som intet äro långt ifrån thessa humore Chriskallino.

Meteorologiske Observationer.

Mar.	Sl. 8. f. m.				Sl. 2. e. m.				Sl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wäd.	Bar.	Therm.	wind.	wäd.	Bar.	Therm.	wind.	wäd.
6 b	25:10	12. u.	NW.	2 mult.	25:10	8. u.	NO.	1 stdm.	25:15	10. u.		1 mult.
7 c	25:15	10. u.	NW.	1 klart.	25:15	7. u.	NW.	1 mult.	25:15	11. u.		1 klart.
8 d	25:8	8. u.	SO.	2 mult.	25:6	2. u.	SO.	1 End.	25:3	6. u.		1 End.
9 e	25:12	9. u.	NW.	1 mult.	25:18	5. u.	NW.	1 klart.	25:28	5. u.		1 mult.
10 f	25:20	1. u.	SO.	1 mult.	25:15	0.	SO.	1 End.	25:15	0.		1 End.
11 g	25:15	2. u.	SO.	1 klart.	25:10	1. u.	SO.	1 klart.	25:29	2. u.		1 klart.
12 h	25:29	5. u.	W.	1 klart.	25:37	0.	W.	1 klart.	25:37	3. u.		1 klart.

Den 10 Gustmåne Sl. 7. f. m.

ANNO 1762 d. 13 Martii.

olitie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söljande Resande äro nyligen ankomne:

Directuren J. H. Skadus ifrån Östergötland. log. på Käll. Pelican. — Advokaten Koch och Advocat Fiscalen Gudman ifrån Carlscrona, log. i huset N:o 170 wid Rådsmangatan. — Commisfisken Roswall ifrån Östergötland, log. på Källaren Draken. — Handelsman Wåmarck ifrån Bockå, log. hos Et. Palmgren wid Ladugårdslandet. — Volontären Fred. Loyt ifrån Upsala, log. på Wigerts Caffehus wid lilla Nygatan.

I Stockholm äro ifrån den 5 Mars till den 12 dito födde: 27 Gåfvarn, 29 Glick Barn, 9 Par Wigde, samt begrafne 22 gamla Personer och 17 Barn. (o) Utmäter at ingen Förteckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 5 af Hettisfjula, 2 af Bråha, 4 af Alderdom, 1 af Dangiswensfjula, 2 af Fläckiebet, 3 af Watturor, 1 af Wädeligbändelse, 1 i Varnshörd, 1 af Håll och Sting, 1 af Lungrot, 1 af Brödfjula. De 17 Barnen äro döde: 1 af Koppor, 12 af Slag, 1 af Brödfjula, 2 af Inwärtets fjula, 1 af Gullor, 1 af Dangiswens fjula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Jungfru Maria Elisabeth Personne. — Västentens Olof Widing. — 1 Barn. — (St. Clara) Fabricius Larlingen Anders Adolph Duber. — 1 Barn. — (St. Jacob) Gull-Smeden Nordwall 83 år gl. — Måtare Enkan Catharina Berg 61 år gl. — Ridmästaren Johan Sundels Enka 85 år gl. — Canonisten Eric Moos Enka. — 3 Barn. — (Ridareh.) (o) (Tyka Förf.) (o) — (St. Maria) Stömannen Eric Malmquist. — Husbonnenswärdaren Jonas Berg. — Dannemannen Håkan Janson. — Besökaren Jonas Granberg. — Jernbårare Enkan Catharina Swandberg 86 år gl. — 2 Barn. — (Catharina) Perugv måtare Enkan Maria Ryberg 86 år gl. — Pigan Magdalena Sw t. — 5 Barn. — (Kongs-holmen) Jungfru Christina Köppler 70 år gl. — Örnins-Verdon Maria Zachrisdotter. — Drängen Carl Berggren. — (Ladugårdsland.) Goupbarde Timmerman Anders Söderbergs Hustru. — 1 Barn. — (St. Olof) Postmästarens Arbetskarlen Jon Swensson. — Timmerman Jan Thebergs Enka 64 år gl. — Hofstrå-daren Eric Enkom. — 3 Barn. — (St. Johannes) — (Barnhuset) — (Skepsb.) (o) (Danviks Förf.) (o) (Piemiste Regimentet) Fäldtmästern Wurlanders Hustru. — 1 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.)

Öfkillige Kungjörer

En Carlscrona Lotterlets 4:de Dragning, finnes ännu öfdrädda Lotter i Stockholm hos Paul Dellhoff, med flera uti Landscriterna a 1 Dal. 16 öre k:mt, med förmodan om deltagare, på det dragningsdagen öroggeligen kan utsättas.

Uti Skräddare-Embets hus är den 9 Martii bostulen en blå klädning, nemligen röd och wäst, med blått blå höga knappar, och klaff på rätten; den som kan lämna såter underrättelse om bemänte klädning, skal utöfä 36 Dal. k:mt hos Winkånel n darsådes.

Om någon hafwer swart och hwit golfften at sälja, anmäles det hos Caffefofaren Lindroht wid Middarehus torget.

På Södermaln wid Hornegatan uti Sården N:o 115 straxt wid det tillämnade torget, är en wåning af en Sal, 2:ne Kamrar och et kök, jemte Bagarestuga, samt källare och uthus till nästa iahrdag at hyra; hwatom underrättelse kan erhållas uti bemänte Sård hos Sadelmakaren Ryberg.

På norremalm straxt wid nya Kongeholms bron är et Stall och et wagnsbuss at hyra, äfwen och uti Staden wid Österlånggatan i huset N:o 142 mit emot Caffel gränden är en källare till at hyra; hwatom underrättelse kan erhållas hos Brewastaren Säfström wid

nya Kongshelmens kron, samt på Cumliné Coffehus i Teknigfund alla Söndagdar ifrån N:o 11. förmiddagen till N:o 1.

Förleden onsdags afton som war den 10 huius, blef utur huset N:o 131 på Alla Nygatan bortförlit 7 st. silfverfedar, 2 märkta med J. W. en dito med E. W. B. en dito med J. H. H. war gammalmodig, en dito med B. C. N. en dito med D. B. C. med en musta på kofket, en dito med J. S. med prickt namn; Den som redan hafwet eller hådan efter kan få någon lund. Skap härom, göre så wäl och gifwe det tillkänna uti beröde hus, då des omast skal bederligen förskydas.

Uti Trycket är utkommit; Sankar huruledes med Handel och Wexel = Coura, Banco = Lån och Pantbruk med mera, hådan efter torde kunna försaras till Sweriges Rikets upkomst och wälgång, såljes i Wollådan wid Middarehus torget uti N:o 96 hos Kopparlagaren Christian Wäster på Exemplaret.

Et par bruna Wagns = Hästar, jemwäl en betäckt tvåstellig Wagn, klädd in uti med gult utskurit flagg, äro till löps för billigt pris; hwarom underkättelse sås hos Wackmästaren på berg och Norling wid Kongl. Justitias Revisionen.

En årlig Man har på Middarehus torget förlorat en röd Laskbok, som af ålder är worden svart, med måhings hake, hwaruti låg en depositionens Sedel på 400 Dal. samt, utgifwen af M. S. H. jemte några fullmakter och äktsällige andra documenter, utom Constant i små rasklar 6 plåtar. Denna Laskbok har blifwit uti Post = Lidningen N:o 19 allmänneffen efterlyst; men som man sedermera ärhållit den underkättelse, at samma Laskbok uti uti af en karl på Middarehus torget uphittat, så warder han, eller den som härom kan äga någon uplysning, wänligen anmodade, at gifwa det tillkänna i huset N:o 96 hos Kopparlagaren Christian Wäster på Osterlånggatan, emaker skal beerligen förskollas.

Utur en Tergjutarbod wid Osterlånggatan, i hörnet af 3 Kongars grund, är i dese dagar 4 a 5 dusin nya Hammarens stora talrikar bortförlita, stämpeln war et Cron som håller en full hwaruti äro bokstäfwerne C. W. M. och inunder står C. Wästerman; Den som om dese talrikar kan gifwa någon underkättelse, eller får någon spaning på tiuswen, behagade gifwa det tillkänna på förenämde ställe emot hederlig wergällning.

6 eller 7 mil wintermågen ifrån Stockholm, eller 2 och en herdedels mil ifrån Mätare stranen, kan wara tilgång af följande träwirke, neml. Klappholis eller Laggwirke af mer och mindre dre ihollige Star, efter utgifne prof och märken, samt Eldbark til Garwiri. Större och mindre torlat wirke af lönn, björk, asp och asp. Någre upstokade ast = stockar emellan 8 a 12 alnar långa och emellan 2 alnars till half alns Diameter, tjenlige til bläckwirke. Gröfre och mindre behel = och granfrödrer til tunnband; tunnandes tor och andra oböjde laggfärl emans efter tidig beskåning. Wårade Pumpstäckar större och mindre efter beskåning til brunnar och foberyp af mogen och god suru = inwedd reder, antingen wridit eller rått flöit. Om dese forter transport kommer ärskilt ok afhandlas; nogare underkättelse härom sås hos Actuaren Dimmius i Kongl. Collegio Medico.

Wid Alla Nygatan ei långt ifrån kornhamn, är uti et hus 2 trappor up at byra en Gal och 4 samrar wäl beklädder, jemte föl och 2 ene kamrar på en och samma botn, samt tillika en drängkammare i öfwertsta wåningen. Uti dese rum äro deputerat tillstållt liger wedbodar och 3 ne fålar, de kunna byras tillsammans eller til en del och genast tillräddas; utaf Wackmästaren Forshberg uti Kongl. Commerce = Collegio kan härom widare underkättelse ärhållas.

Uti Wackmästaren Wikstedt wid Land = Sals = Contoiret uti Acad = Husen, sås underkättelse om en Rös Glåda med Sebla och tillbehör, för billigt pris.

Uti Wollådan wid Middarehus Torget äro till löps insjerte Scandia Illustrata 2 Tomer in Folio, Herwara Saga, Peringsklobs Bibliiska Skägt Register, Wästgötha Lagen, Sex st. gamla Provincie Lagar, Wibrner och de pwerborne Gjödrers händer, Slefwant Historia om Reformationen, Fundil Notes öfwer et Wästrens Brev, Wolffil anfängs grunde 4 Tom. fransk band, Wiedeburgs einleitung zu denen Mathematischen Wissenschaften 2 Tom. st. band, Strabens tenbergs Beschreibung von Europa und Asia, Wolffil Philosophia Rationalis jr. b. in 4 to, Herffells Leben der Patriarchen, D. Lutheri auslegung der Epistel Pauli on die Galater, Nuruergische Koch = Buch och Leben und Thaten Königs von Schweden Friedrich.

På Hornsgatan är borttappat et fouteral til et Byråcks = ubr, af svart Chogrin, med pinkts backts beslag, samt fordrat in uti med rödt sammet, eho som samma uphittat, och behagat det återgifwa till ägaren 2 ene trappor up uti huset N:o 113 wid Osterlånggatan, skal haswa en bittelsön at förwänta.

Uti Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Brev til samtelige Regiments Chefs angående antalet af Dedinatione och Extra ordinarie Präster wid Regimenterne. Dat. den 18 Febr. 1762. Bewis, at frödet i Sal och Skrifte är tillig, berömlig och nyttig för det Allmänna. Exemplaret sålles til 24 öre Kopp:mt. Riksd = Dags Tidningen N:o 59.

Stockholms Meloblad.

Lördagen den 20 Martii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Melobladet No 10.)

Om Synen, och thes olika bestaffenhet.

Som en del af Hertar Anatomis är o i den mening, at thessa humor Chryssallinus skal hafwa en sådan situation och bogvad i ögat, at then medelst några ligamenter skal kunna spittas nu fram, nu tillbaka i ögat, så at then stundom är närmare in till ögnebinnan, stundom långte ifrån henne: ty beröda the sig of, at i anledning af thessa hypotes bewisa orsaken thertill, at then ena menniskan är en Presbyta, eller på långt håll frende, then andra en Myops eller närsynt, hwilket sig of lätt göra låter. Ty som the långt ifrån belägna tingen, i en mindre distans, emellan humor Chryssallinus och ögnebinnan, uti en bild på henne afsålas, som tillförene är förmått, men the när in till ögat warande objecta, i en längre distans; är klart, at hos en Presbyta måtte humor Chryssallinus wara spittad närmare in till ögnebinnan, men hos en närsynt wara längre ifrån henne, hwad den den förra ser bättre the långt ifrån sig warande; men then senare the närbelägna tingen. Som man nu thorigenom, at man wänjer sig se mycket när in till en ting, såsom då boken i hwilken man läser, söres när in till ögat, eller ögonen sättas när in till papperet, på hwilket man skrifer, kan blifwa närlynt, så humor Chryssallinus får en ständig lång distans ifrån ögnebinnan, och kan ej spittas denne närmare; är of lätt at blifwa en Presbyta, nemligen om man wänjer sig, at mycket se på långt ofrågne ting, eller låter boken långt ifrån ögat, i hwilken man läser: ty i then händelse kan humor Chryssallinus få en bestad och ständig lifen distans ifrån ögnebinnan.

Om närlynte som i mörkret kunna läsa uti böcker, så the sätta them när till ögat, samt om djur som i mörkret wäl se.

Churwäl the närlynte tyckas hafwa en stor

olagenhet theraf, at the intet se långt ifrån sig; äga the likwäl i thetta målet en besonnerlig förman, at the i mörkret del färdigt kunna läsa både hwad trockt och skrifwit är, theremot andra, som hafwa en stark syn, icke thet aldraminnska se kunna. Orsaken där till är, at the sätta boken eller papperet närmare in till ögat i mörkret, hwartide så mycket starkare stas ifrån samma bok och papper faller in i ögat, och målar synbilden på ögnebinnan.

Thet är tillförene wid et annat tillfälle anmärkt, at åtskillige djur, hwakunder räknas kattor, nattuglor och muhwadar kunna ja i trockaste mörker wäl se. Wid samma tillfälle föregås äfwen, thetta wara egentliga orsaken thertill, at öpnigen uti ögats hinna som Anas tomici kalla uwea, men gemintligen af of kallad ögnastenen, eller then swarta pricken i ögat, hos sådane djur, som se i mörker, genom wisa ligamenta eller hand, kan nu dragas tillsammans, såsom wid et öfwerfödigare sten af lussit stier, nu åter till en stor widd öpnas uti mörkret, at the så lussa strålar, som då swarwa i luften till södere ömögghet, kunna samla sig, och i then wida ögats öpning infalla, samt på thesas ögnehinna afsåla bilder af the söde ögat kommande ting, at the synlige warda, hwartill fordras antingen et södere antal af strålar, än i mörkret wärtestigen infallet i wäro ögon, som så afsinket, eller ganska litet se, eller of en södere solstrålarnas kraft och intensitet, såsom thet stier hos the närlynte, hwilka i mörkret sätta böckerna, i hwilka the läsa, ganska när in till ögat, hwat om bättre fram skal handlas. Af the djur som i mörkret kunna se, finnas twenne slag: ty hos somlige är öpnigen i ögat allstadigt ganska widd utspändt och kan intet dragas tillsammans, såsom hos nattuglor och muhwadar, hwilka för then orsaken skal måtte om dagen hålla sig i mörka rum och neder i jorden: emedan the intet kunna södraga thet starka dagsljuset, som till söde stort öfwerfödd skulle falla in i then wida öpnigen i ögat, samt stamma thesas ögnehinna och syn. Thet andra slaget är af then art, at öpnigen i ögat wid wisa tillfällen kan dragas tillsammans, wid andra åter till ansenlig widd öpnas, ja till